Annus II. - Vol. II Die 19 Decembris 1910. Num. 23.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Motu Proprio, pag. 939; Litterae Apostolicae, pag. 940; Epistola pag. 943. — II. *S. C. Consistorialis:* Nominationes Episcoporum, pag. 944; Erectio dioecesum, pag. 945; Mutatio tituli dioecesis, pag. 946. — III. *S. C. Concilii:* Iurium, pag. 946; Dubiorum circa abstinentiae et ieiunii legem, pag. 952; Decretum de chori disciplina in Urbe servanda, pag. 959. — IV. *S. R. Rota:* Nullitatis matrimonii, pag. 961; Citatio edictalis, pag. 973. — V. *Secretaria Status:* Epistolae, pag. 974.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione antipreparatoria, nomine, onorificenze, necrologio, pag. 976.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCX.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

Motu Proprio.

PAG.

In Romanae Curiae. - De novis quarundam bullarum formulis in Cancellaria Apostolica utendis. - *8 decembris 1910* 939

Litterae Apostolicae.

I. *Romani Pontifices.* - Translatio in Dominicam immediate praecedentem diem Octobris mensis vicesimum octavum festivitatis Patronorum pro paroecia Seifersdorf, dioecesis Litomericensis. - *13 octobris 1909.* 940

II. *Ex hac.* - Erectio novi Apostolici Vicariatus Kientchang in Sinis. - *12 augusti 1910* 941

III. *Quae ad spirituale.* - Vicariatus Apostolicus Giblatariensis in dioecesim immediate subiectam erigitur. - *19 novembris 1910* . . . 942

Epistola.

Omni sane laude. - Ad R. P. D. Thomam Fennelly, Caseliensium Archiepiscopum, Emeliensium administratorem, ceterosque Hiberniae Episcopos, ob venerationis ac pietatis obsequium Beatissimo Patri, solaminis ergo, exhibitum. - *1 novembris 1910* 943

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

I. Nominationes Episcoporum 944

II. Erectio Dioecesum 945

III. Mutatio tituli dioecesis 946

S. CONGREGATIO CONCILII.

I. *Piscien.* - Iurium. - *14 maii 1910.* 946

II. *Barcinonen.* - Dubiorum circa abstinentiae et ieiunii legem. - *6 augusti 1910* 952

III. Decretum de chori disciplina in Urbe servanda. - *30 novembris 1910* . . 959

SACRA ROMANA ROTA.

I. *Cameracen.* - Nullitatis matrimonii. - *11 augusti 1910* 961

II. *Costantien.* - Nullitatis matrimonii. - Citatio edictalis. - *28 novembris 1910* 973

SECRETARIA STATUS.

Epistolae.

I. Ad D. Ernestum Begni, ob priora duo volumina operis « La Chiesa negli Stati Uniti d'America » Beatissimo Patri obsequenter exhibita. - *25 novembris 1910.* 974

II. Ad V. E. Ludovicum Henricum S. R. E. Cardinalem Luçon, Archiepiscopum Rhemensem, de conventu catholicorum in Septentrionali Gallia et ad Fretum Gallicum feliciter expleto, gratulationis causa. - *3 decembris 1910* 975

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. *Congregazione antipreparatoria* 976

II. Segreteria di Stato. *Nomine ed onorificenze* . . . . . »

III. Maggiordomato di Sua Santità. *Nomine.* 978

IV. Necrologio . . . . . »

Annus II. - Vol. II. Die 19 Decembris 1910. Num. 23.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

MOTU-PROPRIO

DE NOVIS QUARUNDAM BULLARUM FORMULIS
IN CANCELLARIA APOSTOLICA UTENDIS.

In Romanae Curiae ordinatione, per Constitutionem *Sapienti Consilio* decreta, Cancellariae Nostrae Apostolicae prospicientes, munus commisimus coetui trium purpuratorum Patrum, id est Cardinalibus Cancellario, Datario et a Secretis Congregationis Consistorialis, quamprimum reformandi « formulas *Bullarum* collationis beneficiorum sive consisto-« rialium, sive aliorum; itemque *Bullarum* constitutionis dioecesum et « capitulorum; denique *Regularum*, quas *Cancellariae* vocant » (*Ordo servandus*, part. II, cap. 9, art. I).

Memorati PP. Cardinales, quibus id negotii demandatum est, re mature perpensa adhibitisque in consilium aliquot adlectis viris, officii partem expleverunt et novas condiderunt formulas, quibus Cancellaria Apostolica uti debeat in conficiendis *Bullis*, hoc est apostolicis sub plumbo Litteris de beneficiis consistorialibus aliisve actis adnexis, easque formulas Nobis, ut par erat, probandas confirmandasque subiecerunt.

Quum vero easdem *Bullarum* formulas, prout in volumine typis edito continentur, diligenter inspexerimus Nostraeque voluntati plane respondere agnoverimus, Nos ex plenitudine Apostolicae potestatis eas omnino approbamus et confirmamus, atque hoc Nostro Motu-Proprio approbatas et confirmatas edicimus ac declaramus, mandantes, ut, antiquis Bullarum formulis hae novae sufficiantur, eaedemque tantummodo, a die I mensis Ianuarii proximi anni MDCCCCXI ac deinceps, ab omnibus

ad quos spectat religiose recipiantur et inviolate serventur, non obstantibus quibusvis, etiam specialissima mentione aut derogatione dignis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die sacra Beatae Mariae Virgini ab origine labis experti, anno MDCCCCX, Pontificatus Nostri octavo.

PIUS PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE

I.

TRANSLATIO IN DOMINICAM IMMEDIATE PRAECEDENTEM DIEM OCTOBRIS MENSIS VICESIMUM OCTAVUM FESTIVITATIS PATRONORUM PRO PAROECIA SEIFERSDORF, DIOECESIS LITOMERICENSIS.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Romani Pontifices utpote supremi Ecclesiasticae disciplinae Moderatores, cum gravis momenti rationes id suadere viderentur, pro coelestium Patronorum festis solemni ritu habendis statos interdum dies mutare consueverunt, festivitates ipsas in alia tempora traducentes, quae christiani populi commoditati atque emolumento spirituali, melius responderent. Hoc ducti consilio cum hodiernus parochus oppidi *Seifersdorf*, dioecesis Litomericensis intra fines, Nos enixis precibus flagitaverit, ut ad servandas quasdam consuetudines legitimas in populo inditas, festum Patronorum Simonis et Iudae, quod in Ecclesia agitur die vicesima octava mensis Octobris pro memorata paroecia sua, in Dominicam immediate praecedentem transferre dignaremur; Nos, inspecta amplissima Litomericensis Antistitis commendatione, perpensisque peculiaribus adiunctis, et rei momentis attento seduloque studio consideratis cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. Ecclesiae Cardinalibus Congregationi praepositis Concilii Tridentini Interpreti, votis hisce annuendum quantum in Domino possumus existimavimus. Itaque Motu Proprio atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, Apostolica auctoritate, praesentium vi, perpetuumque in modum edicimus ac mandamus, ut in posterum paroecia praedicta oppidi *Seifersdorf*, dioecesis Litomericensis intra fines, servatis servandis, ac sartis tectisque peculiaribus iis legibus quae pro coelestibus Patronis recolendis ab Ecclesiae ritibus praescribuntur, festivitas

Patronorum Sanctorum Simonis et Iudae Apostolorum rite celebretur quotannis Dominica, quae vicesimam octavam mensis Octobris diem immediate praecedit. Praesentium litterarum exsecutionem arbitrio et conscientiae committimus tum hodierni Litomericensis dioecesis Episcopi, cum eiusdem in Pastorali munere successorum; decernentes praesentes litteras firmas, validas atque efficaces semper existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIII Octobris MCMIX, Pontificatus Nostri anno septimo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

II.

ERECTIO NOVI APOSTOLICI VICARIATUS KIENTCHANG IN SINIS.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Ex hac, quam divinitus obtinemus B. Petri Principis Apostolorum Cathedra tanquam e sublimi specula, in omnes vel longo terrarum marisque spatio seiunctas Catholici orbis partes oculos Mentis Nostrae convertimus, et quae, rei Sacrae procurationi melius gerendae faciant, quaeque spirituali Christianae plebis emolumento benevertant, ea Suprema Nostra Auctoritate interposita praestare maturamus. Iamvero cum quartae Sinicae regionis Ordinarii, quorum solerti studio sanctum Evangelii lumen remotis illius Imperii gentibus latius in dies affulget, in tertia Se-ciuensi Synodo, quam superioris anni mense Novembri in Urbe Tchong-King celebrarunt, novi vicariatus erectionem, per divisionem ab illo Se-ciuensi meridionali, peropportunam iudicaverint, Nos, omnibus rei momentis attento ac sedulo studio perpensis cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, hoc a Synodi Patribus postulatum benigne excipiendum esse existimavimus. Quare motu proprio ac certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine praesentium vi, vastissimam et longe dissitam regionem

Occiduo-Meridionalem Vicariatus Sutchuensis meridionalis, quam Sinenses « Kientchang » appellant, ab eodem Vicariatu seiungimus, eamque erigimus in separatum Vicariatum Apostolicum, quem curis committimus alumnorum optime meriti Seminarii Parisiensis pro Missionibus ad exteras gentes. Novo autem huic Vicariatui nomen Kientchang facimus, atque edicimus constet iuxta transmissam ad Urbem geographicam chartam, tota illa regione, quae civili Praefecturae Nin-yuen-fou subiicitur. Decernentes praesentes litteras firmas, validas et efficaces semper existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos ordinari et definiri debere, atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die XII Augusti MDCCCCX, Pontificatus Nostri Anno Octavo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

III.

VICARIATUS APOSTOLICUS GIBLATARIENSIS IN DIOECESIM IMMEDIATE SUBIECTAM ERIGITUR.

PIUS PP. X.

Ad futuram rei memoriam. — Quae ad spirituale fidelium bonum satius procurandum expedire in Domino videantur, ea Nos, in hac Sublimi Principis Apostolorum Cathedra collocati, libenti quidem animo pro re ac tempore largimur. Cum vero ut incremento et dignitati Christiani nominis propagandi in Apostolico Vicariatu Giblatariensi melius prospiceretur, de eius erectione in Dioecesim peropportune iudicatum sit; Nos omnibus rei momentis sedulo perspectis cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus Congregationi Propagandae Fidei praepositis, huiusmodi votis censuimus obsecundandum. Quare motu proprio, ex certa scientia ac matura deliberatione Nostris Vicariatum Apostolicum Giblatariensem in Dioecesim eiusdem nominis, huic Sanctae Sedi immediate subiectam, erigimus et constituimus, eamque curis alumnorum Congregationis Benedictinae Cassinensis a primaeva observantia

libentes committimus. Non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, nec non aliis Constitutionibus Apostolicis in contrarium facientibus quibuscumque. Decernentes praesentes Nostras Litteras firmas, validas, efficaces semper existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane, si super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX mensis Novembris MDCCCCX, Pontificatus Nostri anno octavo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

EPISTOLA

AD R. P. D. THOMAM FENNELLY, CASELIENSIUM ARCHIEPISCOPUM, EMELIENSIUM ADMINISTRATOREM, CETEROSQUE HIBERNIAE EPISCOPOS, OB VENERATIONIS AC PIETATIS OBSEQUIUM BEATISSIMO PATRI, SOLAMINIS ERGO, EXHIBITUM.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Omni sane laude cumulando pietatis certamine et ipsi vos, Venerabiles Fratres, quos ingens a Nobis terrae marisque seiungit spatium, Clerique populique vestri choro concinuistis omnium in universum christifidelium, immissa nuper, heic Romae, in Nos inque catholicum nomen convicia gravissima uno animo atque una voce expostulantium, vicemque dolentium Nostram. Recruduisse porro videntur eorum odia qui Ecclesiae perniciem iam diu moliuntur; iamque acriores belli impetus praecipimus adventantes. At vero Deo freti, cuius gerimus causam, nihil inde metuimus Ecclesiae, quam divina virtus tutam facit ab inferorum potestate. Id quidem Nos excruciat vehementer tot animas, Christi pretium Sanguinis, ab Ecclesiae matris amplexu misere avelli, atque in interitum ruere sempiternum. Quo inde gravius affligimur, eo instantius, Venerabiles Fratres, hortamur vos et obsecramus ut vigilando, docendo, monendo, in id toti sitis, ut catholicam fidem ac disciplinam

integram in gregibus vestris et cum Sedis Apostolicae obsequio arcte coniunctam perpetuo tueamini, atque adeo in laetiorem provehatis ubertatem. Adiumento vobis sint divinae gratiae opes, quas, delati memores officii, vobis, Venerabiles Fratres, iisque omnibus in quos vestrae evigilant curae, Apostolica, quam ex animo impertimus, Benedictione, suppliciter a Deo contendimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die I Novembris MCMX, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

NOMINATIONES EPISCOPORUM.

SSmus D. N. Pius PP. X, decreto Sacrae Congregationis Consistorialis, elegit:

3 octobris 1910. — R. P. D. Ioachimum Antonium d'Almeida, Episcopum Piahumensem, in episcopum cathedralis ecclesiae Natalensis in Brasilia.

8 novembris 1910. — R. P. D. Ioannem Bedam Cardinale, Archiepiscopum titularis ecclesiae Laodicenae, in archiepiscopum ecclesiae archiepiscopalis Perusinae.

— R. P. D. Barnabam Piedrabuena, Episcopum titularis ecclesiae Cestrensis, in episcopum cathedralis ecclesiae Catamarcensis.

17 novembris 1910. — R. P. D. Hermannum Zschokke, Protonotarium Apostolicum ad instar participantium, canonicum metropolitanae ecclesiae Viennensis, in episcopum titularem ecclesiae Caesareae Philippi et in auxiliarem Emi ac Revmi Domini Cardinalis Archiepiscopi Viennensis.

24 Novembris 1910. — R. D. Angelum Bartolomari, presbyterum archidioecesis Taurinensis, in episcopum titularis ecclesiae episcopalis Derbensis; eumdemque deputavit in Auxiliarem Emi ac Rmi Domini Cardinalis Archiepiscopi Taurinensis.

— R. D. Ioannem Ward, presbyterum dioecesis Leavenworthiensis, ibique rectorem ecclesiae sanctae Mariae Kansanopoli, in episcopum cathedralis ecclesiae Leavenworthiensis.

— R. P. D. Gulielmum Timotheum Cotter, Episcopum titularem Clazomensem, in episcopum cathedralis ecclesiae Portusmuthensis.

26 novembris 1910. — R. P. D. Emmanuelem Antonium Oliveira Lopes, Episcopum titularem Tabensem et Coadiutorem cum futura successione Episcopi Fortalexiensis, in episcopum cathedralis ecclesiae de Alagoas in Brasiliana Republica.

— R. P. D. Robertum Calai-Marioni, dioecesis Nucerinae, Protonotarium Apostolicum ad instar participantium, Vicarium Foraneum in loco vulgo *Gualdo Tadino*, in episcopum titularis ecclesiae episcopalis Hesbonensis.

6 decembris 1910. — R. P. Augustinum Zampini, ex Ordine Eremitarum S. Augustini, provincialem Hetruriae et magistrum in suo Ordine, in episcopum titularis ecclesiae episcopalis Porphyreonensis.

9 decembris 1910. — R. D. Emygdium Trenta, presbyterum dioecesis Asculanae in Piceno, canonicum cathedralis ecclesiae, Cancellarium episcopalem, professorem in seminario et doctorem in iure canonico, in episcopum cathedralis ecclesiae Larinensis.

— R. P. D. Ubertum Mariam Fiodo, archidioecesis Neapolitanae, Romae degentem inde ab anno 1879, iam Vicarium Generalem et Capitularem Civitatis Plebis et administratorem apostolicum dioecesum Cornetanae et Centumcellarum, Antistitem Urbanum, doctorem in iure canonico, in episcopum cathedralis ecclesiae Bovinensis.

— R. D. Eduardum Dionysium Kelly, presbyterum dioecesis Detroitensis, parochum civitatis vulgo *Ann Arbon*, in episcopum titularis ecclesiae episcopalis Cestrensis et in Auxiliarem Episcopi Detroitensis.

ERECTIO DIOECESUM.

SSmus D. N. Pius Papa X decreto Sacrae huius Congregationis diei 5 Decembris 1910 erexit novam dioecesim *Florestensem* in Brasilia, dividendo dioecesim Olindensem in duas partes, et assignando novae dioecesi Florestensi partem occidentalem cis flumen *Maxató*, quae pars complectitur paroecias: *Exú, Ouricury, Petrolina, Granito, Leopoldina, Selgueiro, Bôa Vista, Cabrobó, Belem,* FLORESTA, *Villa Belha, Belmonte, S. José de Egypto, Triumpho, Flores, Afogados do Ingazeira, Alagoa do Baixo et Tacaratú.*

Eodemque decreto antiquam ecclesiam cathedralem Olindensem in Metropolitanam evexit eique assignavit suffraganeas ecclesias novam dioecesim Florestensem, Natalensem, Parahybensem et Fortalexiensem.

MUTATIO TITULI DIOECESIS.

SSmus D. N. Pius PP. X, ex Sacrae huius Congregationis decreto *diei 15 novembris 1910* ad quaslibet in posterum aequivocationes vitandas, nomen dioecesis *Alexandrinae in America* mutavit in hoc aliud *Alexandrina in Ontario.*

Mandavit autem idem SSmus D. ut hac de re litterae apostolicae sub plumbo ad tramitem iuris expediantur.

S. CONGREGATIO CONCILII

I.

PISCIEN.

IURIUM.

14 Maii 1910.

FACTI SPECIES. — Parochus ecclesiae S. Marci Ev. seu S. Petri Ap. Plebis Nebulae (*Pieve a Nievole*) contendit cum parocho ecclesiae S. Petri Ap. de Monte Catino (*Montecatini*) et vi argumentorum exponendorum rogat hanc S. C., ut ecclesiae suae adiudicetur ius matricitatis et patronatus super ecclesiam partis conventae, necnon et eiusdem integrum patrimonium, cum obligatione sane subministrandi necessaria ad honestam sustentationem praeposito conventae ecclesiae.

Dictae ecclesiae parochiales finitimae sunt, imo olim unicam efformaverant parochiam. Ex documentis historicis ab utroque contendente admissis constat iam a remotissimis temporibus exstitisse parochiam matricem *S. Petri Nebulae*, ex qua post decem fere saecula oriebatur ecclesia de Monte Catino, quae tamquam filialis eidem subiecta erat. Cursu temporis (saec. XIV) ob rationes impellentes populi multitudo ad Montem Catinum se contulit, unde et parochia sensim sine sensu ibidem transmigravit. In actis enim Pastoralis Visitationis ab episcopo Berengario a. 1354 peractae legitur: « Eiusdem plebis est plebanus D. Ubal« dus de Monte Catino, qui propter *guerras* in dicta plebe residentiam « personalem ducere non potest, sed est ibi loco ipsius presbyter Bindus « de Monte Catino ipsius etiam Canonicus ». Clarius vero in Visitatione

anni 1575 dicitur: « Olim curam animarum Sacramentalis exercebat « (rector) in Ecclesia S. Petri ad Nebulam, quae distat ab oppido Montis « Catilinae circa unum milliare, sed inde fuit translata in oppidum « Montis Catilinae in quo erat maior populi multitudo ».

Iuvat etiam retulisse verba Alexandri Bicchierai, qui in suo libro, cui titulus *Trattato dei Bagni di Montecatini*, pag. 51, scribit: « Ma un « errore di pubblica economia fatto dal Governo di Firenze nell'anno « 1430 compì la disgrazia di questa provincia (Valdinievole) perchè fu « pensato di provvedere di copiosa pesca la capitale con ridurre a lago « questa vasta pianura, mediante un forte riparo delle acque al luogo « detto di Cappiano. Fu eseguito cinque anni dopo il progetto, e dal « rialzamento delle acque restò coperta tutta la bassa campagna, e reso « più tardo il corso a tutti gli influenti ed ineguale il fondo della pia- « nura; il che negli anni di siccità formò ben presto di questo bel paese « un *pestifero marazzo* ». Et inferius pag. 126: « I disastri di Valdinie- « vole durarono fino alla pace che fu conchiusa nel 1433. Questa, oltre ad « essere stata di breve durata, fu immediatamente succeduta da *epidemie* « *fatali* che maltrattarono la popolazione ».

Unde ecclesia de Monte Catino titulum S. Petri Ap. assumpsit matrixque ecclesia iam considerabatur ecclesiae Plebis Nebulae, cui titulus S. Marci Ev. adhaesit, cuiusque curatus evasit amovibilis ad nutum plebani de Monte Catino. Iam in S. Visitatione anni 1466 in calce scribitur: « Actum in Canonica Plebis Montis Catini in Castello « eiusdem nominis ». Et in Catalogo Cleri dioecesis pro Synodo anni 1694 legitur: « *Ecclesia* curata quae non confertur in titulum, seu Brachium « curae Plebaniae Montis Catini, S. Marci Plebis Nebulae. Curatus ad- « movibilis ad nutum Domini Plebani ». Et alibi anno 1643: « La Pieve « a Nievole sotto il titolo di S. Marco Evangelista in cui si ammini- « strano alcuni sacramenti per mera concessione che fa il Pievano di « Monte Catini, a quel sacerdote che egli determina per detta chiesa, « perchè vi sia più comodità per il popolo di piano... ».

Anno 1782 Franciscus Vincenti, episcopus Pisciensis melius ecclesiae et populi Plebis Nebulae utilitati consulere volens per divisionem hanc denuo parochialem declarat eamque iuribus respectivis donat, licet ius matricitatis praepositurae et praeposito Montis Catini reservetur. En integrum divisionis documentum: « Franciscus Vincenti Dei et « Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Pisciensis, eidem Sanctae Sedi « immediate subiectus. - Sollicitudo Ecclesiarum, quam officii Epi- « scopalis ratio nobis imponit urget nos, ut quae ad Divini honoris « gloriam augendam, populorum necessitatibus consulendum, et catho-

« licae Religionis maiestatem, veritatemque in omnium animis confir-
« mandam opportune conducunt, provideamus. Sane parochialis S. Marci
« Evangelistae, seu S. Petri Apostoli Plebis Nebulae nostrae Dioecesis
« (quae *olim* erat Matrix et Plebania, et in ea cura animarum *etiam*
« *prioribus annis exercebatur, et inde* in Oppidum Montis Catini trans-
« lata fuit, in quo manebat maior populi pars) longo annorum curriculo,
« et hactenus regebatur ab uno presbytero amovibili a nobis et a no-
« stris in ordinaria potestate Praedecessoribus adprobato et confirmato,
« qui eligebatur a Praeposito S. Petri Apostoli de Monte Catino, non
« adsignata tamen ei competenti congrua pro eius sustentatione, cum
« ipsa in stariis viginti quatuor tantum frumenti, quae a Praeposito
« praedicto suppeditabatur et in eleemosynis Parochianorum, quae ab
« ipso ostiatim colligebantur, consisteret. - Nos igitur meliores huius
« Ecclesiae et populi spirituali utilitati et Parochi honesta sustentatione
« consulere volentes, ne in futurum nulla alia controversia oriatur ad
« infrascripta procedimus, prout rerum temporum ac loci circumstantiis
« attente id salubriter in Domino expedire cognoscimus. Atque hoc qui-
« dem eo libentius et propitius exequi censemus, quanto studiosius
« summa pietas, atque ardens erga commune bonum, amor et solliciti-
« tudo Regiae Celsitudinis Petri Leopoldi Primi Magni Ducis Rescripto
« de die 20 Decemb. 1781 nobis benigne communicato per Illm̃um et
« Clarim̃um Donum Senatorem Stephanum Bertolini auditorem a Se-
« cretis Regalis Iurisdictionis in Florentina Civitate cum suis litteris de
« die 4 Ianuarii proxime praeteriti eruitur. Tanti Principis pro Bono
« Ecclesiae et populo Plebis Nebulae zelus tota nostra admiratione di-
« gnus. Quapropter invocato ad hoc SS. Domini N. Iesu Christi Nomine,
« et implorato BB. Virginis Mariae Eius Matris, nec non S. Marci Evan-
« gelistae et S. Dorotheae V. M. Patronae Principalis huius Nostrae
« Pisciensis Civitatis et Dioecesis atque aliorum sanctorum potenti
« auxilio, tenore praesentium et omni alio meliori modo, et forma Nobis
« de Iure et praesertim a Sacrosancto Concilio Tridentino tributis decre-
« vimus et declaramus totam spiritualem administrationem sive Curam
« Animarum Ecclesiae Parochialis S. Marci Evangelistae Plebis Ne-
« bulae instaurandam fore et esse ad meliorem formam noviter redu-
« cendam. Ideoque unum Presbyterum seu Parochum in ea creandum,
« qui sit deinceps inamovibilis et perpetuus nobis et successoribus No-
« stris, plene et absolute in omnibus subiectus, et cui plenum totius
« parochialis Ecclesiae ac populi regimen demandatum sit cum facul-
« tate Sacramenta Baptismi, Poenitentiae, Eucharistiae ac Extremae Un-
« ctionis infirmis ministrandi, nec non Parochianos suos in Matrimonium

« servatis quae de Iure servari debent, coniungendi ac caeteras fun-
« ctiones Parochiales libere exercendi, ipsisque iura omnia et privilegia
« quae aliis Parochis de iure competunt, concedimus, et reservamus et
« de illis frui debere decernimus. Quapropter Altare Maius dictae Eccle-
« siae in posterum in titulum concedendum esse uni tantum Parocho
« perpetuo praedicto, quem tamen per Nos Nostrosque in Episcopatu
« Successores adprobari, institui et confirmari eidemque, salvis Iuribus
« Episcopalibus, Bullas seu litteras in forma solita et consueta expediri
« mandamus cum facultate ipsimet Parocho, praevia nostra et Succes-
« sorum Nostrorum approbatione sibi eligendi unum vel plures presby-
« teros, prout spiritualis populi necessitas exiget, qui in munere Paro-
« chiali vices suas gerat vel gerant, ipsique tanquam Cappellani Curati
« habeantur, et nominentur reservato tamen Praepositurae et Praepo-
« sito superius indicato *Iure Matricitatis* super dictam Ecclesiam Plebis
« Nebulae ita ut sibi ad solita festa celebranda, functionesque exer-
« cendas, quae ibi de more celebrari et exerceri solent, omnino inte-
« resse libere liceat ut hactenus consueverit. - Dos autem Ecclesiae
« illiusque Parochi pro tempore existentis sit scutorum nonaginta mo-
« netae Florentinae, eruenda modo et forma ut infra praescribitur. Octua-
« ginta videlicet annuatim et libere eidem Parocho persolvantur ex in-
« troitibus Venerabilis Operae S. Margharitae, laicorum administrationi
« et iurisdictioni subiectae, iuxta mentem S. R. C. in suo benigno Re-
« scripto de die 5 Mensis Maii 1780 satis expressam, et alia decem scuta
« pro integra Congrua a supra praedicta Venerabili Opera ad formam
« alterius benigni Rescripti S. R. C. de die 30 Decemb. 1781 (dummodo
« fructus dictae Operae ad tale novum onus persolvendi Parocho Plebis
« Nebulae praedicta scuta decem satis sint) aliter a Domino Praeposito
« Montis Catini eidem Parocho tradantur. Insuper fructus, redditus et
« proventus ex aliquibus terrae petiis ad usum horti, siti prope domum
« Canonicalem dictae Ecclesiae S. Marci, ad mensuram Quartari unius
« circiter a dicto Praeposito in eumdem Parochum transferendis ac alias
« obventiones, et incerta Parochialia a Sacris Canonibus concessas et
« permissas ad eumdem spectare et pertinere volumus. Et quemad-
« modum supradicto Parocho Plebis Nebulae assignata est ut supra
« Congrua Parochialis pro sua honesta sustentatione ita praedictum
« Dominum Praepositum Montis Catini a supradicta annua praestatione
« staiorum viginti quatuor, quae quotannis per eumdem Praepositum
« eidem Parocho persolvebantur eximimus et liberamus pro decentiori
« praestando honorario Cappellanis Curatis Praeposituralis Ecclesiae
« Montis Catini, attentis omnibus incommodis quae derivantur a populi

« multiplicitate. Et insuper Parocho Plebis Nebulae consuetudinem col-
« ligendi eleemosynas a suis Parochianis ut hactenus consueverat,
« omnino prohibemus.

« Porro quia numerus Parochianorum dictae Ecclesiae S. Marci
« Evangelistae excrescit et ante oculos habentes distantias longitudinem
« dictae Ecclesiae ad Praeposituram predictam, ob quam parochiani suos
« infantes filios ad Ecclesiam Matricem Montis Catini pro Baptismo
« suscipiendo sine maxima difficultate, ac evidenti illarum vitae periculo
« differre omnino non possunt, maxime temporibus hiemalibus, quibus
« cum inundatio vias diruit et difficiles reddit, attentis et consideratis
« omnibus et singulis in supplicatione dictorum Parochianorum nobis
« expositis et per informationem desuper captam verificatis, Fontem
« Baptismalem in dicta Parochiali Ecclesia Sancti Marci Evangelistae
« hoc praesenti nostro Decreto concedimus et fieri decernimus et ordi-
« namus, ita ut in posterum neonati infantes, adulti aliique ibidem bapti-
« zentur, et in eo renascantur.

« Ut dictus Parochus suam convenientem habitationem et non an-
« gustam, ut hactenus habeat, praesentem domum Canonicalem in bonum
« statum ea qua par est decentia, *expensis dicti Praepositi*, reduci vo-
« lumus, eique duo Cubicula dictae domui Canonicali contigua, directi
« dominii Venerabilis Societatis SS. Rosarii Nobis subiectae uniri et
« incorporari mandamus, eiusque domus Canonicalis sic *noviter refecta*
« unum cubiculum ad Concionatoris commoditatem tempore sacrae qua-
« dragesimae dictus Parochus cedere teneatur, ut tollatur occasio sibi
« hospitium mendicare.

« Cumque ipsius Ecclesiae Parochialis Fabricae satis providere con-
« sultum sit, manutentionem Fabricae materialis dictae Ecclesiae, oleum
« pro accensione lampadis ardendae ante SS. Eucharistiae Sacramentum,
« Ceram et sacra supellectilia (quod onus ad annuam summam fixam,
« sublatis casibus extraordinariis, et fortuitis reducendam) ad Venera-
« bilem Societatem SS. Sacramenti pertinere et spectare praecipimus, et
« in casu quod ipsa Societas dicto oneri satisfacere non possit, Praepo-
« situs Montis Catini annuatim eidem Parocho scuta decem pro dicto
« titulo persolvat, vel praestare teneatur, quod de facto dicta Societas
« suppeditare nequit. - Si Praepositus praedictus in totum aut in par-
« tem praefata onera annua subire costringatur, et ideo propriis sumpti-
« bus sufficienter ambos supradictos Cappellanos Praeposituae Cappel-
« lanos Coadiutores sustinere non possit, tunc Venerabilis Opera S. Mi-
« chaelis et S. Barbarae et S. Iacobi et Philippi nec non Societas
« Sancti Sebastiani de Monte Catino dictis Coadiutoribus sumptus neces-

« sarios subministrent ad mentem dicti Rescripti S. R. C. - Attenta « autem huiusmodi Congruae adsignatione, incertorum Sacristiae et « Baptismi ut supra erecti facta, et sublata manutentione fabricae Ec- « clesiae, olei pro lampade, Cerae et Sacrarum Supellectilium in posterum « ad Parochum Plebis Nebulae manutentionem tantum ad fabricae domus « Canonicalis cum onere etiam erogandi in pauperes suae Paroeciae « eleemosynas, spectare volumus et mandamus.

« Iuspatronatus vero dictae Ecclesiae Parochialis, et Ius eligendi, « nominandi et praesentandi Parochum tum cum casus vacationis occur- « rerit, primum ad Operarios supradictae Venerabilis Operae S. Mar- « gharitae, coram Cancellario Communitatis Montis Catini in unum « congregatos cum reservatione Collationis liberae ad suam Regalem « Celsitudinem in casu paritatis votorum devolvendae et secundo ad « Praepositum Parochialis Ecclesiae S. Petri de Monte Catino alterna- « tive et per turnum reservamus, dummodo turnus seu alternativa in- « cipiat a supradictis Operariis et quando ad praefatum Praepositum « turnus vel alternativa praedicta spectabit, servetur methodus et ordo « qui uti concessum est in Iurepatronatu privato etc. Datum Piscae ex « Palatio Nostro Episcopali hac die 13 Februarii 1782.

« † Franciscus, Episcopus Piscensis ».

Contra istud instrumentum excipit modernus parochus Plebis Nebulae, istud esse anticanonicum ideoque invalidum, quia episcopus Vincenti nemine, qui interesse haberet, audito, bonis ac iuribus suam ecclesiam iniuste exspoliavit; quia desunt documenta legitimae translationis parochiae ad ecclesiam Montis Catini; et quamvis contra decretum episcopi Plebis Nebulae parochiani non reclamaverint, praescriptio nihilominus nequit invocari, quia isti ob timorem reverentialem erga episcopum atque ob rationes politicas siluerunt. Unde suae ecclesiae repetit matricitatem et iuspatronatus necnon et integrum patrimonium ecclesiae conventae.

E contra secundum parochum hodiernum Montis Catini aderat iusta causa transferendi parochiam a Plebe Nebulae ad Montem Catinum, quia, ut supra expositum est, maior parochianorum pars ob perturbationes bellicas, et aërem insalubrem in Montem Catinum transmigraverat. Unde episcopus Vincenti non egit iniuste; caeterum ipse translationem parochiae a praedecessoribus suis factam vel saltem tacite approbatam tantummodo iterum atque expressis verbis confirmavit. Ergo non est opus praescriptione - quae tamen optime curreret. Ideoque rogat S. Congregationem, ut status quo relinquatur.

Hinc propositum fuit dubium:

An et quomodo petitiones parochi S. Marci seu S. Petri Ap. Plebis Nebulae admittendae vel potius reiiciendae sint in casu.

Resolutio. - Emi Patres S. Congregationis Concilii in plenariis comitiis habitis die 14 Maii 1910 respondendum censuerunt:

Negative ad primam partem; affirmative ad secundam; et amplius.

Die autem 15 eiusdem mensis et anni SSmus Dominus Noster, audita relatione infrascripti Secretarii, Emorum Patrum resolutionem approbare dignatus est.

C. Card. Gennari, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Basilius Pompili, *Secretarius.*

II.

BARCINONEN.

Dubiorum circa abstinentiae et ieiunii legem.

Die 6 Augusti 1910.

Episcopus Barcinonensis ut consuleret fidelium sibi concreditorum tranquillitati, sequentia, circa abstinentiam et ieiunium, dubia enodanda proposuit:

« Nimirum, sciscitatus est Antistes Gerundensis: « An responsum « Sacrae Poenitentiariae sub die 28 Febr. 1826, quo fas est gaudenti « indulto carnis diebus ieiunii vesci in eadem comestione pulmento carnis « iure cocto et de caetero vesci piscibus et, iuxta opiniones auctorum, « vesci carnibus in eadem comestione simul cum iusculo piscium, etiam « valeat pro fidelibus Regni Hispaniae, ubi haec consuetudo non viget ». Et responsum, percontanti Praesuli datum, sic se habet: « In audientia « SSmi die 28 Augusti a Sacrae Poenitentiariae Regente Sanctitas Sua « rescribi mandavit: enunciatam commixtionem permitti contrariis qui- « buscumque non obstantibus ».

« Iam ita brevi temporis intervallo, diversimode non pauci sunt « opinati.

« Quidam enim docent, etiam in diebus abstinentiae et in serotina « collatione iusculum carnis adhiberi esse licitum, quia iusculum carnis

« rationem condimenti habet et vera caro non est; alii vero iusculum « carnis in refectione tantum et non in caenula permittunt, utpote quod « iusculum carnis inter lacticinia recenseant; postremi denique iusculum « carnis et in refectione et in caenula diebus abstinentiae interdictum « reputant, siquidem illis diebus facultas edendi carnes vi indulti non « habetur.

« Insuper, occasione indictae resolutionis quaestiones exortae sunt « circa condimenta ex adipe et larido quoad cibos esuriales; nec non « controversia exagitata de piscibus in caenula comedendis.

« Ex his sententiis variis, non omnium locorum inveteratis consue- « tudinibus respondentibus, in re singulorum praxi subiecta, prove- « niunt angores conscientiarum, quos praestat removere, ideoque quae- « ritur:

« 1° Utrum diebus, quibus carnes vetitae sunt, etiamsi indultum « non existat, sicuti Feriis VI Quadragesimae, nihilòminus iusculum « carnis una cum piscibus adhiberi liceat.

« 2° An quando usus lacticiniorum prohibetur, possit quis sumere « iusculum carnis.

« 3° Liceat necne inter Hispanos condire cibos esuriales et in refe- « ctione et in serotina collatione cum adipe vel larido.

« 4° Si tandem possint sumi pisces in coenula diebus ieiunii, « dummodo servetur quantitas, etsi in Hispania talis consuetudo haud « vigeat ».

SYNOPSIS DISPUTATIONIS EX VOTO CONSULTORIS DESUMPTA.

Quattuor ista dubia non circa ipsum ieiunium ecclesiasticum: abstinentiam a cibis, sed potius circa partem eiusdem integralem: abstinentiam nempe a ciborum delectu versantur.

Duo priora manifesto ad legem Benedictinam « de non miscendis carnibus cum piscibus » referuntur. Unde operae pretium erit mentem istius doctissimi Legislatoris investigare.

Benedictus PP. XIV iam Bononiensis Ecclesiae praepositus de variis abusibus circa legem ieiunii conqueritur, cum ex parte plurimorum « huius apostolici instituti sacratissimique praecepti nulla habita ratione, « ieiuniorum tempore palam et impune agitentur convivia, et epulae « interdictae promiscue (cum licitis) inferantur ». Unde ad Cathedram Petri sublimatus iam primo Pontificatus sui anno in encyclica *Non ambigimus*, d. d. 30 Maii 1741, dictos abusus his verbis inculcat tollendos episcopis: « Nemini quidem sine legitima causa et de utriusque medici

« consilio, multitudini vero... nonnisi gravissima et urgente necessitate... « a quadragesimali ieiunio dispensationem esse concedendam; ... cum « huiusmodi autem necessitate servandam esse potissimum unicam come- « stionem... et licitas atque interdictas epulas promiscue minime esse « apponendas ».

Sed cum quidam istam dispensationem, in qua tamen semper adest duplex conditio, de *unica nempe comestione* et *de non miscendis epulis*, unice multitudini, non vero etiam singulis fidelibus applicari posse arbitrati sint, Summus Pontifex in altera encyclica *In Suprema*, d. d. 22 Augusti 1741, declarat: « Nos quibuscumque occasione sive multitudini « indiscriminatim ob urgentem gravissimamque necessitatem, sive singulis « ob legitimam causam, et de utriusque medici consilio, dummodo nulla « certa et periculosa affectae valetudinis ratio intercedat, et aliter fieri « necessario exigat, in quadragesimae aliisque anni temporibus et diebus, « quibus carnium, ovorum et lacticiniorum esus est prohibitus, dispen- « sare contigerit, ab omnibus omnino, nemine excepto, unicam come- « stionem servandam, et licitas atque interdictas epulas minime esse « apponendas tenore praesentium declaramus et édicimus ».

In Hispania tamen etiam exinde « plures cavillationes excogitatae « sunt a nonnullis, et plures quaestiones propositae, exigui quidem pon- « deris ac momenti, cum ipsius legis verbis vel sensu penitus corruant ». Unde recte monet Pontifex: « Cavendum ne in expendendis Apostolicae « Sedis Constitutionibus pro nimia exhauriendi argumenti sollicitudine, « nullus fiat disserendi ambigendique modus... sedula opera conferenda « ut istiusmodi dubia penitus inter vos (Hispani theologi) dirimantur, ne « diuturna unquam dispensatione fluctuent animi », etc.

Quare plura eiusmodi dubia ab archiepiscopo Compostellano sibi proposita Bened. XIV in litteris *Si fraternitas tua*, d. d. 8 Iul. 1744, hoc sensu solvit. Cum vero archiepiscopus mox morte sit correptus, Summus Pontifex timens ne dictae litterae ad notitiam illorum non veniant, qui easdem cum suis dubiis provocaverant, die 10 Iun. a. 1745 novam publicavit encyclicam *Libentissime*, in qua quaestiones iuxta mentem supra patefactam solvit, litteras *Si fraternitas tua* ex integro inserit episcopisque Hispaniae verba Conc. Trid. (Sess. XXV *de ref.*) in memoriam revocat: « Curent, inquit, ut fideles obtemperent, iis praecipue quae ad mortificandam carnem conducunt, ut ciborum delectus et ieiunia »; iterumque inculcat gravissimam esse prohibitionem miscendi carnes cum piscibus. Demum dubia sibi proposita in septem quaestiones dispescit singulisque breviter respondet.

Praecipue notandae hae responsiones:

« 1ª sub gravi legem urgere in encycl. an. 1741 de unica come-« stione, et de non permiscendis epulis »;

« 2ª illos, quibus concessum vesci carnibus in vespertina refe-« tiuncula, opus habere eo cibo eaque portione, quibus utuntur ieiu-« nantes rectae meticulosae conscientiae »;

« 3ª epulas licitas pro iis, quibus permissum est carnes come-« dere, esse carnes ipsas; epulas interdictas esse pisces »;

« 5ª praeceptum de utroque genere epularum non miscendo dies « quoque dominicas quadragesimales complecti »;

« 7ª haec duo praecepta urgere extra Quadragesimam ».

Hispanis porro aliisque populis, qui bullae *Cruciatae* privilegiis gaudent ad sextam quaestionem: « Utrum haec Lex ad eos quoque « pertineat, qui ex Bulla *Cruciatae* edere possunt ova et lacticinia », respondit: « Nihil in praenuntiatis Apostolicis Litteris statutum esse, « quod respiciat gratiosum Cruciatae Diploma. Quare qui eo gaudent, « illius tenorem stricte et considerate perpendant, ex eiusque sententia « se gerant. Caveant autem ne inani quapiam excusatione sese solutos « esse arbitrentur praescriptis ibi legibus ».

Istis constitutionibus Bened. XIV longius immorabamur, cum optime ostendant intentionem Pontificis esse, ut lex gravissima ieiunii accuratissime servetur, abusus e medio tollantur, dispensationesque non ob futiles quasque rationes facile concedantur, sed dispensatio generalis ob gravissimam tantum et publicam necessitatem, cuius rei iudex erit loci Ordinarius, dispensatio vero specialis propter rationes a medico corporis et animae probatas. Porro etiam supposita dispensatione pro carnibus, servanda erit unica comestio, cum haec obligatio non tollatur per dispensationem indicatam. Neque dispensatis permiscere licebit carnes cum piscibus, dispensatio enim iure ideo petita supponitur, quia pisces petenti praevideantur nocituri.

Quibus principiis Benedictinis S. Poenitentiaria constanter adhaesit, ubi legem ieiunii authentice interpretari debuit. Unum ex primis dubiis circa ieiunii observationem huic S. Tribunali propositis invenitur in eiusdem archivio iam de die 26 Febr. 1826: « An qui dispensatus est pro « esu carnium salubrium [iuxta modum tunc distinguendi carnes salubres « et insalubres], ut cibos quadragesimales quantum potest adhibeat ad « observantiam, possit ad incommodum in sanitate vitandum pulmentum « ex iure confectum in unica comestione manducare? »; et responsum est: *Affirmative.*

Quod quidem decretum ab auctoribus minime citatur, qui tamen

(vide etiam *Acta S. Sedis*, vol. I, pag. 429) omnes referunt simile decretum d. d. 8 Febr. 1828, quod in Archivio S. Poenitentiariae notatum non invenitur. Tenor huius decreti est: « Ad quaesitum: Quelli che sono « dispensati dalla qualità de' cibi possono nei giorni di digiuno cibarsi « di sola minestra di brodo per provvedere alla lor salute, e nel resto « far uso di cibi esuriali per conservare quanto si può l'osservanza della « Legge dei cibi? - S. P. die 8 Febr. 1828 attentis consideratis expo- « sitis respondit: *Affirmative* ».

Utrum auctores erraverint quoad datum decreti ab ipsis relati, an S. Poenitentiaria istud decretum sibi notare omiserit, non nos nunc movet: unum animadvertimus, S. Poenitentiariam et in istis decretis adhaesisse principio a Bened. XIV posito: ieiunium in quantum, poterit, servari debere. Si ergo fideles timoratae conscientiae ex observatione perfecta abstinentiae valetudinis iacturam timent, unde pro carnibus dispensationem obtinent, de caetero autem solo iusculo carnium iam contenti essent, ut abstinentiam pro viribus servare possint: Sacra Poenitentiaria permisit permixtionem iusculi carnium cum piscibus. Theologiae moralis doctores utique diversimode istud decretum interpretabantur. Inde deducebant alii iusculum carnium stricte loquendo non esse carnem, unde legem carnium usum prohibentem minime prohibere usum iusculi carnium. Ita et S. Alphonsus (*Mor.*, I. IV, n. 1015), quem ducem permulti sequuntur, ait: « ... prohibitio Pontificis non miscendi carnes et pisces stricte intelligenda est, nempe cum comeditur proprie ferculum carnium, sed ius carnium magis quam edulii condimenti rationem habet ».

Qua opinione nituntur sane et Theologi Barcinonenses, quorum quidam iuxta episcopi litteras responsum S. Poenitentiariae mense Augusto anni elapsi episcopo Gerundensi datum interpretantes iusculum carnium ad condimenta adipis vel laridi, quidam etiam ad lacticinia adnumerarunt!

Iam istis opinionibus breviter respondisse sufficiat. Adipem differre a iusculo docet Alberti, in libro, cui inscribitur: « De ieiunio Ecclesia- « stico » pag. 17: « adeps chimice distinguitur a iusculo; « illa est sub- « stantiae levis, quae in vase supernatat; istud vero manet solutum in « aqua » (Cfr. et *Monit. Eccl.*, tom. 9, pag. 2, num. 144). Eodem sensu respondit et haec S. Poenitentiaria, prout refertur a Bucceroni (*Enchiridion Morale* num. 499): « An in diebus veneris et sabbati, quibus « indulgentur condimenta vulgo " di grasso " possit iusculum carnis « adhiberi?, respondit: Sub terminis " condimenti di grasso " non com- « prehendi iusculum carnis coctae ». Iusculum porro non esse lacticinium

pariter constat. Ova enim et lac procedunt quidem ab animali vivo, at non sunt carnes, dum iusculum carnes ipsas, licet solutas continet: « il brodo contenendo per ogni litro soltanto da 7 a 9 grammi di sali d'origine minerale, e da 12 a 14 di principî organici tanto coagulabili che cristallizzabili ... contenendo poi pochi principî assimilabili, non è nutritivo » Cfr. Littré e Robin, *Dizionario di Medicina,* v. « Brodo ». Quod etiam sensus communis Ecclesiae in catechismis expressus confirmat.

Unde recens responsum S. Poenitentiariae (mense Aug. anni elapsi), quod priorum responsorum confirmatio haberi debet, non ideo permisit permixtionem iusculi carnium cum piscibus, quia iusculum non est caro, sed quia mens eius est, ut abstinentia, in quantum fieri poterit, servetur. Sed cum ex discrepantibus decreti interpretationibus fidelium dioecesis Barcinonensis conscientiae merito turbarentur, episcopus duas S. H. O. posuit quaestiones solvendas: 1° « Utrum diebus, quibus carnes vetitae sunt, etiamsi indultum non existat, sicut Feriis VI. Quadragesimae, nihilominus iusculum carnis una cum piscibus adhiberi liceat ? » 2° « An quando usus lacticiniorum prohibetur, possit quis sumere iusculum carnis ? ».

Iam ex dictis patet ad utramque quaestionem « *Negative* » esse respondendum. Tamen ad dubia penitus tollenda utiliter adderetur: « Sed iusculum carnis diebus ieiunii, in unica comestione, una cum piscibus, ab iis tantummodo adhiberi posse, qui indultum obtinuerint pro usu carnium ».

Tertium dubium agit de condimentis diebus ieiunii permissis. Condimentum antiquitus unice permissum erat oleum olivarum, at cursu temporis tum, quia istud in plurimis regionibus (praecipue septentrionalibus) minime inveniatur, tum propter frigus hiemale, per indultum speciale singulis annis renovandum permittebantur adipes suinae (Bucceroni, *Enchiridion Morale,* ed. 2ª, pag. 72), inde vero ab a. 1889 etiam adipes cuiuscumque animalis (S. Off. 1. Maii, 1889). Die 15. Maii 1896 etiam butyrum naturale permittebatur, die demum 6. febr. 1899 butyrum artificiale (*margarina*) ex adipibus animalium extractum. Non vero exinde permittitur usus lactis vel casei, tamquam condimenti. (Cf. *Monitore Eccl.*, 31. Maii 1902, pag. 138, n. 31). Cum ergo omnia ista condimenta oleo substituantur, quando oleum permittitur, et ista permissa sunt, nisi specialis addita sit limitatio. Unde S. Poenitentiaria die 16. Ian. 1834 circa laridum liquefactum interrogata:

« Utrum cum sive per Bullam *Cruciatae* sive aliam ob causam con-
« ceditur Indultum pro usu laridi liquefacti vulgo " strutto „ solo titulo
« condimenti, si qui ad ieiunium tenentur, eo condimento uti possent

« in serotina etiam refectione? » respondit: « Quoad eos qui ad ieiu-
« nium tenentur, licite uti possunt, in serotina etiam refectione, condi-
« mentis in Indulto permissis: quia illa in Indulto olei locum tenent:
« dummodo in Indulto non sit posita restrictio quod ea adhiberi possint
« in unica refectione ». Ideo ad tertiam questionem episcopo Barcino-
nensi respondendum esset: « *Affirmative* etiam pro serotina refectione;
« dummodo ex Bulla *Cruciatae* aut ex alio apostolico Indulto permissa
« simpliciter constent pro diebus ieiunii condimenta ex adipe ».

In quarto demum *dubio*, licet in Hispania contraria sit firma consuetudo, usus piscium pro *caenula* petitur, servata utique debita quantitate.

Cum vero in ieiunii legibus maximam partem praecipue consuetudo habeat, cui saepissime et legitimae auctoritatis confirmatio accedit: fideles sub gravi tenentur istis legibus, quamvis a consuetudine introductis. Iam quando ieiunii diebus praeter unicam refectionem et *caenula* introducebatur, in hac minor quantitas pro cibis magis nutritivis permissa est. Ita in Hispania Salmanticenses (cap. 2, num. 77) permittunt « panem, arborum fructus... herbas crudas et coctas et oleo aliquo im-
« mixtas, dulciaria et bellaria », praecipue « tum quia praedicti cibi non
« sunt ex his qui ordinantur ad sustentandam naturam et nutriendam,
« tum etiam qua sic obtinuit consuetudo ». Quoad pisces autem, utpote magis nutritivos quantitatem minuit S. Alphonsus (lib. IV, num. 1028), D'Annibale (III, n. 134) etc. Iuxta disciplinam nunc vigentem pro *caenula* permittuntur omnia genera ciborum, exceptis iis, qui per speciale indultum pro unica refectione conceduntur (ut sunt ova et lacticinia). Unde et pisces qualescumque possunt adhiberi, ubi contraria consuetudo non obstat.

In Hispania vero, ut ipse episcopus Barcinonensis fatetur, viget consuetudo non vescendi piscibus in « *caenula* ». Idem confirmat et Ferreres, moralista Hispanus (cf. *Gury-Ferreres*, vol. I, n. 499). Ubi vero talis consuetudo habetur, illa usque ad dispensationem servari debet, ut docet *Génicot* (vol. I, n. 437): « Ubi tamen viget norma severior et
« antiquae consuetudini conformior, ut plures cibi, e. g. grandiores pisces,
« excludantur haec servanda est: non magna vis in determinatione
« huius praecepti consuetudinibus etiam particularibus tribuenda est ».
Et Lehmkuhl (vol. I, n. 1212): « Quoad qualitatem ciborum qui in colla-
« tione liciti sunt, multum a consuetudine pendet ». Idem concludit et Ferreres (vol. I, n. 496-*bis*): « Regula generalis, cum haec caenula con-
« suetudine inducta sit, consuetudine regitur tum quoad quantitatem
« tum quoad ciborum qualitatem ».

Unde ad quartam quaestionem respondendum esset: ***Negative***, attenta consuetudine contraria.

Resolutio. Emi Patres S. Congregationis Concilii in plenariis comitiis habitis die 6 Augusti 1910 propositis ab Episcopo dubiis respondendum censuerunt:

R. Ad 1um et 2um *Negative, sed iusculum carnis diebus ieiunii in unica comestione una cum piscibus ab iis tantummodo adhiberi posse qui indultum obtinuerint pro esu carnis.*

Ad 3um *Affirmative, etiam in serotina collatione, dummodo ex Apostolico Indulto ea condimenta permissa sint in diebus ieiunii.*

Ad 4um *Attenta contraria consuetudine, negative.*

Die autem 7 eiusdem mensis et anni SSmus Dominus Noster, audita relatione infrascripti Secretarii, Emorum Patrum resolutionem approbare dignatus est.

C. Card. Gennari, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Basilius Pompili, *Secretarius.*

III.

DECRETUM

DE CHORI DISCIPLINA IN URBE SERVANDA.

Decorem domus Dei studiose tuentes Romani Pontifices constantem in eo curam collocarunt, ut almae Urbis dignitati et sacrarum quae in ipsa sunt aedium splendori ac magnificentiae par chori disciplina responderet. Frequens enim conspectus offerentium Deo hostiam laudis, et sacra mysteria, qua decet amplitudine ac maiestate, tractantium, ad mentes in divina erigendas et ad excitandam caritatem plurimum valet. Huiusmodi quum fuerit atque esse non desinat supremae auctoritatis Ecclesiae sollicitudo, nihilominus novissimis hisce temporibus, eorumque maxime causa, factum est ut sensim sacri chori disciplina languesceret Hinc quotidianae et graves ad hanc S. Congregationem perlatae voces conquerentium, in Ecclesiis Collegiatis Urbis, atque adeo in ipsis Patriarchalibus Basilicis, canonicos aliosque beneficiarios divino officio persolvendo ceterisque sacris obeundis interesse perpaucos. Quod quum et cultus divini decori adversetur, et offensioni adstantibus esse possit, advenis maxime, Sanctissimus Dominus Noster Pius PP. X, sacrae dignitatis in Urbe servandae custos et vindex, Decessorum vestigiis inhaerens, habensque prae oculis Decretum Sacrae huius Congregationis

editum die XVII mensis Septembris MDCCCC II, et a s. m. Leone XIII con firmatum, haec statuit atque decrevit:

I. Contraria quavis consuetudine sublata et interdicta, a die I proximi mensis Ianuarii MDCCCCXI, universi fructus ad Capitula spectantes partiendi ex integro erunt in quotidianas distributiones pro diebus et horis.

II. Absens sine legitima causa fructus omnes amittet, et si quos forte perceperit, restituet, salvis peculiaribus Constitutionibus, quibus maior poena irrogetur.

III. Absens valetudinis causa, debita ratione ac forma recognitae, tamquam praesens in choro habeatur, eidemque sit ius ad quotidianas distributiones ex integro percipiendas.

IV. Servatis de speciali gratia indultis hactenus ab hac S. Congregatione concessis, cetera privilegia in favorem personae, sive institutorum piorumve operum causa, sive ratione munerum, praecipue in Sacris Congregationibus, quomodolibet et quovis titulo concessa, privilegiis quibuslibet non obstantibus, cessabunt, nullam vim habitura nec suffragatura cuiquam in posterum.

V. Absentes ex indulto duas quidem partes, quae locum obtinent praebendae, acquirent; tertiam tamen semper amittent, ad quam nullum sibi arrogent ius propter gratiam antea impetratam.

VI. Facultatem concedendi exemptiones a choro ob legitimam causam SS. D. N. omnino reservatam vult huic uni S. Congregationi; quae tamen, ante gratiam largiendam, Capituli votum per tacita suffragia semper exquiret.

VII. Qui exemptionis privilegio fruuntur pro diebus et horis, iidemque temporibus ab officio vacuis, cuius gratia exempti sunt, interesse choro negligunt, de SSmi D. N. mandato graviter commonentur, et meminerint, sese, non modo sanctitatem religionis violare, sed etiam iustitiae leges infringere, ideoque restitutionis obligatione teneri.

VIII. Ut sacerdotes ad Capitula pertinentes auxilio parochis institutisve religiosis esse possint ad sempiternam fidelium salutem procurandam, et componere, quoad liceat, adeundi chori obligationem cum aliis muneribus aut caritatis officiis, SS. D. N. potestatem facit Emis PP. Cardinalibus Basilicarum Patriarchalium Archipresbyteris, et iis qui Ecclesiis Collegiatis praepositi sunt, audito voto sui cuiusque Capituli, horarum ordinem sacris obeundis officiis constitutum pro opportunitate mutandi, et in pervigiliis dierum festorum de praecepto praeoccupandi vespere *Matutini* recitationem cum *Laudibus*.

Denique in iis omnibus, de quibus praesens decretum non cavet,

Sanctitas Sua vult et mandat, ut sacrosancti Concilii Tridentini praescripta et Sacrae huius Congregationis decreta et responsa, ad cleri disciplinam regendam edita, ad unguem ab omnibus ac religiose serventur.

Haec autem omnia praesenti eiusdem S. Congregationis Decreto evulgari atque inviolate custodiri iussit, contrariis quibuslibet, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Datum Romae ex Sacra Congregatione Concilii, die xxx Novembris MDCCCCX.

C. CARD. GENNARI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

B. Pompili, *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

CAMERACEN.

NULLITATIS MATRIMONII (CORDIER-NICOLLE).

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno octavo, RR. PP. DD. Michael Lega, Decanus, *Gustavus Persiani et Antonius Perathoner*, Ponens, *Auditores de turno, in causa* Cameracen. - Nullitatis Matrimonii, *inter Ioannem Cordier appellantem, repraesentatum per legitimum procuratorem Ioachim Antonelli Costaggini, advocatum, et Mariam Nicolle, interveniente et disceptante in causa Vinculi Defensore ex officio, die 11 Augusti 1910 sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Ioannes Cordier, ex oppido Aubers dioecesis Cameracen, autunno anni 1903, proponente eius amico Iuliano Verschaeve, Mariam Nicolle, quae cum parentibus in urbe S. Audomari habitabat, uxorem ducere constituit. Sed iam in primis suis colloquiis cum sponsa et parentibus, odorem quemdam foetidum ex sponsae naribus emanantem percepit. Ioannes rem primo matri annunciavit, dein autem eadem matre suadente, quae et ipsa tetrum odorem persenserat, amico Huyghe, medico qui monuit caussam foetidi odoris forte posse esse morbum qui ozena dicitur et terribilis est atque contagiosus. Quare perterritus Ioannes tum matri tum amicis Iuliano Verschaeve et medico Huyghe declaravit se Mariam Nicolle nullatenus ducturum esse, si ipsa ozena laborasset. Voluit insuper ut hac de re medici consulerentur. Exquisitum

igitur fuit, et quidem per epistolam, consilium medici Bachelet cuius arte Nicolle familia iam utebatur. Qui tamen respondit Mariam perfecta gaudere sanitate. Quo responso accepto, Ioannes die vigesima prima Aprilis 1904 sponsalia contraxit. Illa autem occasione, tum ipse tum mater foetorem illum characteristicum iterum deprehenderunt; ideo Ioannes vespere matri declaravit: « Je n'épouserais pas Mlle. Nicolle si je n'avais « mon apaisement sur ce point ». Unde statutum est, dubia Ioannis familiae Nicolle aperire, quae familia Nicolle ut Ioannem tranquillum redderet medicam inspectionem proposuit, quam mater Ioannis acceptavit. Inspectio Insulis peracta fuit a medico Lavrand, qui declaravit, se non invenire « au moment de l'examen » ozenae signa characteristica. Qua declaratione, dubia actoris pro momento ablata esse videbantur. Nihilominus Ioannes usque ad matrimonii diem anxius et incertus mansit, ideoque tum matri et famulae, tum medico Huyghe voluntatem suam Mariam non ducendi nisi ozena expertem iterum iterumque manifestavit. Matrimonium tamen die 26 Aprilis celebratur, sed in ipso celebrationis actu dictam conditionem expresse in mente se renovasse actor tum amicis narravit, tum coram Iudicibus testatus est.

In itinere nuptiali Ioannes iam statim odorem illum foetidum persensit, qui odor mox adeo vehementer se manifestavit ut actor de suicidio cogitaret; statimque iter nuptiale abrumpit, et die 15 Maii Insulas revertitur. Ibi die sequenti uxorem ad medicum Lavrand duxit qui ozenae praesentiam recognoscens, medicinam praescribit quae pro oxena curanda adhibetur. Ad maiorem securitatem et hortante etiam medico Huyghe, die 20 Maii Ioannes uxorem ad medicum Valentin duxit, qui tamen ob secreti legem morbum non revelat, sed medicum Lermoyer consulendum suadet. Hic vero declarat se « pour le moment » non invenire symptomata ozenae, simulque addit causam foetidi odoris forte ex dentibus esse quaerendam, quare monet medicum a dentibus curandis adire, nomine Maret: qui tamen dentes sanos invenit. Rebus sic stantibus, vita coniugalis iam ab initio haud iucunda fuit; unde vir de ozenae existentia certus, iam post quinque hebdomadas a contracto matrimonio separationem thori peregit, et dein uxori, quae apud parentes curationis causa morabatur, per epistolam de die 15 Octobris 1904 voluntatem suam nuntiavit vitae communionem omnino dissolvendi. Epistola accepta, mulier a Tribunali civili divortii sententiam petiit, eamque die 23 Februarii 1905 obtinuit. Ioannes vero Actor qui absentiam ozenae in uxore uti conditionem sine qua non, se apposuisse asserit, causam Curiae Cameracen. supplici libello de die 21 Februarii 1907 proposuit, ut suum matrimonium cum Maria Nicolle nullum declararetur,

ob non impletam conditionem appositam. Dicta Curia die 21 Novembris 1908 sententiam tulit Actori favorabilem. Contra quam sententiam Vinculi Defensor Cameracen. appellavit ad S. C. Sacramentorum, quae causam ad S. R. Rotam remisit, quae tamen proposito dubio: « *An constet de nullitate matrimonii in casu?* » die 19 Iunii 1909 *negative* respondit. Cum haec sententia non fuerit confirmatoria sententiae Cameracensis, Actor suo iure utens, ad normam *Can. 33 n. 2 Legis Propriae S. R. Rotae*, ad proxime sequentem Turnum appellavit. Unde hodie quaestio dirimenda proponitur: « *An confirmanda vel infirmanda sit sententia rotalis in casu?* »

Quod factum attinet, DD. AA. ex universis tabulis processualibus omnino constare censuerunt:

a) Mariam Nicolle ozena, vel simili morbo, laborasse;

b) Ioannem Cordier infirmitatis absentiam tamquam conditionem sine qua non matrimonio apposuisse, et

c) hanc conditionem numquam fuisse revocatam.

Et sane, si valet illud principium « Medicis in re medica credendum est », in primis constat Mariam Nicolle iam ante matrimonium morbo aliquo laborasse, foetorem causante. Septem enim medici, inter quos ipse Ubertus Lavrand qui ante matrimonium ob morbi ozenae variabilitatem iudicium tulerat negativum, morbi ante matrimonium existentiam testati sunt. Medici vero adhibiti non modo medicae artis peritia, sed etiam vitae integritate et religione excellunt: ita ut de eorum veracitate dubitari nequeat.

Contra tot medicorum testimonia invocari nequit testimonium medici Bachelet et silentium medici Valentin. Bachelet enim sciscitanti medico Huyghe per epistolam, declaravit Mariam optima frui valetudine. Notandum autem est medicum Bachelet Mariam non explorasse, uti in praecedenti iudicio erronee retentum est, et medicum fuisse familiae Nicolle: quapropter, sub poena, secreti lege tenebatur. Eadem lege se detineri arbitratus est medicus Valentin, qui de Mariae valetudine post nuptias consultus, testimonium facere recusavit. Maria vero Nicolle medicum lege secreti eximere renuit, nec medicae inspectioni se subiicere voluit. Ex qua agendi ratione certe praesumptio pro ozenae existentia colligitur. Parvi faciendum est etiam testimonium medici Lermoyer, qui affirmat se Mariae nares explorasse et nullum « à ce moment là » ozenae vestigium invenisse, foetidum vero odorem a dentibus provenire posse. Parvi, inquam, faciendum est hoc testimonium: nam Lermoyer odorem aliquem percepit, remedia vero ab ipso praescripta, teste clarissimo medico Guermoupres, ozenam evincunt.

Demum non unicus Ioannes foetorem percepit: ex nova enim inquisitione patuit eumdem foetorem percepisse Ioannis matrem et Blancam Lemerre, cum coniuges in itinere nuptiali comitaretur. Ipse quoque Iulianus Verschaeve qui se foetorem non percepisse deposuerat, hodie eum in Mariae patre persensiit.

Ioannem Cordier vero ante contractum nuptialem posuisse uti conditionem sine qua non, immunitatem sponsae ab ozena, in dubitationem adduci nequit. Ipse enim Actor sub iuramenti fide haec deponit: « J'ai « apposé une condition formelle et *sine qua non;* celle que Mlle. Nicolle « ne serait pas atteinte d'ozène. Cette condition est restée dans mon « intime non pas seulement comme un état dans lequel je persévérais « depuis longtemps, mais comme un acte spécialement voulu dans le « moment même ». Et rursus: « J'ai formellement voulu le jour de mon « mariage n'épouser Mlle. Marie Nicolle que sous la condition indiquée et « ceci, je me souviens l'avoir envisagé très froidement et très nettement ». Depositio haec utique non sufficit ad probationem conficiendam, cum Ioannes hoc in negotio maximum habeat interesse; magnae tamen est auctoritatis, quia, testibus parocho Halluin et praesule Debout, in Ioannem non cadit periurii suspicio.

De conditione apposita a Ioanne ante nuptias certiores facti sunt Iulianus Verschaeve, medicus Huyghe et famula Blanca Lemerre. Iulianus Verschaeve, cuius opera potissimum Ioannes Mariam duxit, de conditione apposita non demum post divortium civile certior factus est; sed ille fuit, cui Ioannes confidit se litteras parasse ut amicos de revocatis nuptiis edoceret, si ex Lavrandii exploratione non constaret Mariam ozena non laborare « la soir de la consultation » inquit Verschaeve « Jean Cordier m'a dit: " Je tiens à être édifié, car *si Elle est malade,* « je ne me marie pas ". C'est aussi alors qu'il m'a confié avoir écrit à « différents amis pour leur annoncer la rupture du mariage ».

Medicus vero Huyghe qui initio curabat ut angores Ioannis dispelleret, testatur: « Vers le mi-mars Mr. Jean Cordier commença de dire « ce qu'il n'a cessé de répéter dans la suite: *s'il y a pareille histoire « je ne veux rien savoir*, je ne me marie pas ». Clarius, si fieri posset, deponit Blanca Lemerre, dicens: « Avant le mariage j'ai entendu Mr. Cor« dier dire à sa mère et me dire à moi-même qu'il n'épouserait pas « Mlle. Nicolle si elle avait de l'ozène et qu'il n'épousait qu'à cette « condition qu'elle n'en ait pas ». Neque haec Blancae Lemerre depositio propter famulatum apud Ioannem exercitum suspecta censenda est. Nam Blanca fide dignissima describitur et, quamvis e famulatu dimissa, quae antea deposuerat, iterum confirmavit. Praeter hos testes qui ante nu-

ptias de conditione a Ioanne posita resciverunt, complures adsunt alii qui post nuptias sive ab ipso Ioanne, sive a Ioannis matre rem didicerunt. Tot tantaque testimonia simul sumpta certe probant Ioannem conditionem apposuisse.

Aeque certum est quod obiectum conditionis non fuit morbus specificus ozena, sed in genere morbus causa foetidi odoris. Ita testis B. Lemerre: « il s'est marié bien convaincu que la maladie n'existait « pas. Sans quoi il ne se serait pas marié ». Et testis medicus Carpentier: « Mr. Cordier a été rassuré par la décision de Mr. Lavrand et..... « il s'est marié parce que sa fiancée n'avait pas la maladie qu'il redou- « tait ». Id luce meridiana clarius eruitur ex testimonio medici Huyghe, qui narrat se ter cum Ioanne ante nuptias de morbi indiciis collocutum esse. Prima vice Ioannes Cordier, haud diu post primum colloquium cum sponsa, medico Huyghe inquietus manifestavit, sponsam putidum odorem exhalare. Medicus Huyghe Ioannem solari tentans monuit, odorem in puella ex diversis causis explicari posse, simul tamen ei iniunxit ut morbi indicia ulterius observaret. Ioannes consilia medici diligenter secutus post 15 circiter dies eidem refert morbi indicia semper eadem esse. Medicus iterum instat ut Ioannes rem ulterius experiatur. Quo facto, Ioannes mense Martio iterum medicum Huyghe adiit eique tristis annuntiat, se semper illum foetidum odorem in sponsa observasse. « Cette fois - prosequitur Huyghe - je lui dis que la chose pouvait être « très grave et qu'il ne devait marcher qu'après avoir son plein apai- « sement sur la situation. Je prononcais le mot d'*ozène* et *de punaisie* « et sur sa demande lui laissai entendre que ces maladies se trans- « mettent, et que pour cette raison avant de contracter mariage dans « ces conditions, il faut penser aux petits malheureux qui en pourraient « naître. C'est alors que Mr. Jean Cordier commença de dire ce qu'il « n'a cessé de répéter dans la suite: " S'il y a *pereille histoire* je ne veux « rien savoir, je ne me marie pas " ». Ex qua medici Huyghe narratione sequitur Ioannem primum circa morbi existentiam dubitare, dein, indiciis morbi perseverantibus, in dubiis fuisse confirmatum et demum - post gravia monita ex parte medici Huyhe - conditionem formaliter concepisse et hisce generalibus verbis enunciasse: « S'il y a pareille histoire je ne « veux rien savoir, je ne me marie pas ». Obiectum igitur conditionis non fuit morbus specificus ozena, sed in genere morbus causans foetidum odorem. Quare est prorsus inutilis quaestio circa existentiam specifici morbi ozenae, cuius naturam periti physici subtiliter describunt et de qua inter se non bene concordant; sed sufficit quod in probatis

existat Mariam morbo affectam fuisse, foetidum odorem causante ex quadam causa permanente.

Verum intentio, quae pro obiecto habebat existentiam aut absentiam morbi nullimode innixa erat huic conditioni, nempe si existentia vel absentia probaretur ante nuptias et ab hac penderet consensus in easdem nuptias; sed intentio semper eadem perseveravit, cui alligatus erat consensus: « si elle est malade, je ne me marie pas ». Quod adeo verum est, ut non ipse actor expetierit explorationem physicam suae sponsae, sed eius mater adierit familiam Nicolle, ut significaret anxios timores filii, et exinde pater sponsae voluit periti physici consultum. Narrat Parochus Lesenne: « Mr. Nicolle qui n'entendait pas que sa fille « fut épousée avec une arrière-pensée, la fit examiner très soigneuse- « ment par le Dr. Bachelet... postérieurement, peut-être le même jour « Mr. Nicolle qui voulait apaiser absolument M. Cordier proposa de voir « un spécialiste qui fut Mr. Lavrand ». Idem eruitur ex depositione testis Huyghe; immo expressis verbis hoc fatetur ipsa sponsa, quae ait: « Quand Madame Cordier mère vint nous faire part des hésitations de « son fils, mon père décida de consulter immédiatement notre medicin « Bachelet... non content de cela mon père voulut me faire consulter ces « jours là un spécialiste de Lille Mr. le docteur Lavrand ». Quare exitus consulti medici non potuit dissipare animi intentionem seu conditionem, quae numquam pro obiecto habuit medicam explorationem. Revera animus Ioannis dubius haesit, anxius permansit et in actu nuptiarum et post nuptias. Ipsa sponsa percontata a iudice de conditione sui sponsi in actu nuptiarum reponit: « j'ai simplement remarqué que « Mr. Cordier montrait quelque froideur qui parût plutôt s'accentuer « par la suite ». Et medicus Huyghe, cuius honestatem et probitatem maximis laudibus omnes extollunt, testatur actorem mox post reditum ex itinere nuptiali sibi dixisse: « Ainsi... au moment de prononcer le " Oui " « sacramentel ce fut avec angoisse, me disant bien que s'il y avait de l'ozène « je ne me mariais pas ». Et testis Brisse, die matrimonii, conspiciens animi anxietates Ioannis, exclamavit: « Tu nous as fait venir; te maris-tu oui ou « non? » Equidem Ioannes visus est omnem deposuisse timorem, quum percepit consulti medici exitum, quia amore in sponsam ferebatur; sed animus qui non quaesierat peritiam sed morbi absentiam, relabatur in anxietates statim ac aliquod morbi indicium praesentiebat. Quamobrem de revocata conditione vel de completa conditione absonum est quaerere vel aliquid asserere, nisi actis et probatis vim facere velimus. Animus idem semper permansit, etsi paullo ante nuptias laetitia et gaudio affectus fuerit (utique ad breve tempus) quum persuasio subiit animum de morbi absentia.

Hisce quoad factum positis, in iure in primis advertatur quod notatum fuit in *Decis. 161, n. 6, part. 19 t. 1, recens.* « ad effectum inducendae conditionis magis inspicitur substantia dispositionis et mens disponentium, quam cortex verborum ». Et habetur conditio quoties habetur circumstantia « actui adiecta ex qua ipse actus pendet ». (D'Annib. *I, n. 14*). Posita autem conditione, nostra existimatio quae falso putet hanc fuisse adimpletam, nihil mutat in re. Docet idem D'Annibale *(l. c. nota 31)* « quamobrem sponsalibus initis sub ea conditione: si parentes consenserint.... his consentientibus, statim obligant et pariunt impedimentum publicae honestatis: his dissentientibus, illico evanescunt, sive sponsi sciant parentes consensisse, vel dissensisse, vel id ignorent. » Hinc est ludere verbis, si insistatur in attestatione sacerdotis Baileux ubi Ioannes asserit: « au moment je n'ai pas pensé à cette condition que j'avais « posée avant ». Siquidem tunc Ioannes credebat, sed falso credebat, morbum revera non adesse.

Pressius autem in re nostra ad diluendas oppositas difficultates haec RR. PP. considerarunt. Incidit praesens facti quaestio in difficillimam et maximi momenti controversiam iuris - uti appellat Sanchez *de matrim. VII, disp. 18* hanc quaestionem circa errorem qualitatis personalis redundantem in errorem personae - quam uti notat Clericatus *decis. 19, n. 27, apud D'Annib. III, n. 414, not. 14.* Doctores, dum student explicare, eam implicant magis. Quam ob rem non exigi potest ut in suis responsionibus Actor adamussim enunciaverit doctrinam canonicam de errore substantiali redundante in errorem personae. Sed attendendae sunt eius assertiones aliaeque attestationes, ut videatur an sit locus applicationi regulae quam ad difficultates doctrinales et practicas enodandas ita cocinne enuntiat Card. Gasparri *de matrim. n. 785* « est simplex error qualitatis dans causam contractui, qui non officit nisi qualitas apposita fuerit uti véra conditio sine qua non. Haec regula pro errore qualitatis redundante in errorem personae, verissima est: alii alia addunt; sed tu, si vis errorem vitare, eam tantum tene, et secundum eam casus occurrentes resolve ». At posita hac regula, illico difficultatem faciunt verba a sponso reddita iudici interroganti quibus negat se cognovisse naturam matrimonii conditionati; asseruit enim: « Mr. l'abbé « de Halluin finit par me préciser exactement ce qui était un mariage « conditionnel: ce que j'ignorais auparavant prévoyant plutôt une erreur « ou un vice de consentement ». Quare sententia appellata advertit: at, quaeso, an nesciens conditionis valorem nec etiam possibilitatem conditionem apponendi ad effectum qui deinde necessario consequitur potest dici quod matrimonium sub conditione contraxerit? Sed, - uti

praedicat effatum - nostra existimatio rerum veritatem non mutat; quare actor ductus persuasione quod enuntiata conditio in contractu - si non verbis, re tamen suberat - eadem sinceritate et simplicitate qua conditionis appositae effectum et indolem se ignorasse fassus est, prosequitur: « aujourd'hui je demande à l'Eglise la nullité de mon mariage pour le « motif suivant: Je n'ai voulu me marier qu'à la condition qu'on me « prouverait que l'ozène n'existait pas chez ma femme. Or la condition « ne s'est pas verifiée si bien qu'à trois semaines de distance le même « docteur niait d'abord et affirmait ensuite l'existence de ce mal ». Iamvero eae quas attulimus, quaeque undique in toto processu abundant, attestationes, huius assertionis veritatem confirmant, adeo ut ne defensor quidem Vinculi negare possit conditionis appositionem ante matrimonium, sed contendat omni procul dubio constare hanc fuisse completam utpote de praesenti ante nuptiarum celebrationem, et hinc fuisse revocatam ob conceptam persuasionem de non existentia morbi, ipso sponso fatente: « c'est ainsi que j'ai été rassuré, que j'ai été conduit à me marier « quand même » et ob factum quod, nonobstante eius proposito non ducendi Mariam, tamen illam de facto duxit, ita ab apposita conditione resiliens. Sed quia plura cumulata sunt verba sive testium sive ipsius actoris a Defensore Vinculi, unde deduxit conditionem appositam fuisse completam, quia explorato morbo, medicus Lavrand retulit sponsam morbo non esse affectam, quaestio huc recidit ut declaretur, quaenam fuerit intentio sponsi in apponenda conditione, et utrum haec intentio fuerit revocata.

De intentione prouti est actus voluntatis haec profunde disserit D'Annibale *I, n. 135.* « Porro voluntas dicitur tum finis tum eorum quae sunt ad finem; sed cum in finem aliquid tendit (et maxime quum exterius tendit) intentionis nomen subiit. Est autem triplex nostris intentio: actualis, habitualis, virtualis; scilicet: intentio sine aliqua attentione (quae est actus intellectus) ne intelligi quidem potest; nam qui possum velle quod nullatenus animadverto? Itaque intentio actualis est, cui attentio adest continuo; ex diverso habitualis, cui nullatenus adest; inter utramque tenet virtualis; nam ea est cui attentio primo initio tantum operis inest, et post (quia mens ad alia divertit) exulat, quod difficile est. Et actualis recte prorsus dicitur intentio et vere est principium humani actus, et planum est; item virtualis quippe vere ab ipsa initium capit actus et subinde antegressae qua coeptus fuit intentionis veluti impulsu et virtute prosequitur. At habitualis in rebus agendis ne nomen quidem intentionis meretur; nam quae hac intentione (exterius) fiunt illa vi magis habitus quam voluntatis obimus ». Ad intentionem habi-

tualem in qua nullus motus voluntatis in finem habetur, reducitur voluntas interpretativa de qua D'Annibale *n. seq.* docet: « Cum praesumpta non est confundenda voluntas interpretativa (licet saepe promiscue penes Doctores immo et in iure accipiatur) ea nempe quam quis nec antea habuit, nec in praesens habet, quia illius obiectum numquam subiit animo habiturus, si subiisset aut subiret. Haec, ut patet, nihil est ideoque nihil praestat. » Exinde qui uxorem ducit, vult mulierem honestam, sanam sibi in uxorem copulare, sed matrimonium aeque valet etsi mulier hisce qualitatibus non praestat quia in has qualitates voluntas numquam intendit ut in suum obiectum.

Ast in themate RR. PP. visum est quaestionem non esse de voluntate interpretativa, quia Ioannes certe ante nuptias intentionem habuit actualem non ducendi uxorem Mariam, si ozenae morbo haec haboraret. Item quaestio non esse potest de intentione habituali, quia - uti explicat discursus iam relatus Card. D'Annibale - hanc intentionem non movet voluntas, sed magis habitus. Nam e contra animi dispositio in Ioanne secumferebat ante nuptias actualem intentionem non ducendi Mariam, si ozena laboraret: « je n'ai voulu me marier qu'à la condition qu'on « me prouverait que l'ozène n'existait pas chez ma femme ». Unde in hanc animi dispositionem non quadrat sententia Reiffenstuel *l. IV, t. 1 de clandestin. despon. n. 349*, quae affertur in defensionem vinculi matrimonialis et de eo loquitur, qui « animo ita dispositus est quod si sciret compartem hac qualitate quam inesse putat vel audit, carere, vel aliqua qualitate quam adesse putat vel audit affectam esse cum illa non contraheret. Et ratio huius limitationis patet ex dictis ubi docuimus matrimonium contractum ex errore circa qualitatem dante causam contractui (ita nempe ut ob eum quis contraxerit non contracturus si contrarium sciret) esse validum ».

Et iure meritoque, quia voluntas interpretativa, seu intentio habitualis, non influit in obiectum consensus deliberati. Exclusa ex evidentia facti a Ioanne voluntate interpretativa, seu intentione habituali, sequitur duplex status animi in eodem: alter nempe ante factam medicam explorationem, alter post hanc expletam. Ex prima animi dispositione habita est intentio actualis ita matri significata: « je déclarai à ma mère « que jamais je ne me marierais dans cette incertitude, que j'ai été décidé « à rompre si on ne me prouvait par une visite médicale que l'ozène « n'existe pas chez Mlle. Nicolle ». Huic desiderio satisfactum fuit et Ioannes, rescita medici Lavrand sententia, exclamavit: « Tout est bien « puisqu'il n'y a rien »: unde, completa conditione de praesenti, visum est in praecedenti instantia omne conditionis vestigium disparuisse et reten-

tum est: « hinc cum Ioannis voluntas tota penderet a medica consultatione, ita ut eius propositum esset vel absolute non nubendi, si Maria Nicolle ozena affecta declarata fuisset, vel e contra pure et simpliciter nubendi, si a morbo immunis fuisset existimata, quamlibet conditionem si antea posita fuerat, a viro retractatam fuisse dicendum est ». Verum quod voluntas tota seu intentio actualis Ioannis penderet a medica consultatione non est veritati factorum conforme; nam intentio Ioannis eo tendebat, ut Maria incolumis esset ab eo foetore quem tantum fastidiebat Ioannes. En finis in quem tendebat quem tamen ut pertingeret media congrua abhibere oportebat. Ait D'Annibale, *l. c.*: « Porro voluntas dicitur tum finis tum eorum quae sunt ad finem; sed cum in finem tendit..... intentionis nomen subit ». Medium quod praesto erat in themate pro secure attingendo fine, habebatur in medica consultatione. Narrat Ioannes in responsionibus ad primum interrogatorium: « Mais le jour du « contrat le jeudi précédant mon mariage du mardi suivant, ma mère « et moi constatâmes dès l'arrivée la présence de l'odeur caractéristique « Néammoins il fut procédé au contrat, mais dès le soir je dis à ma « mère que je n'épouserais pas Mlle. Nicolle, si je n'avais mon apaise- « ment sur ce point ». Exinde Ioannis mater se contulit apud familiam sponsae, cumque significasset timores qui a matrimonio ineundo sponsum repellebant, consilium captum fuit submittendi sponsam examini et explorationi Dñi Lavrand periti physici, quod etiam factum est. Exitus consultationis fuit, ut Ioannes, depulso timore, contractum iniret matrimonialem. Quae prima animi dispositio in Ioanne seu ante nuptias et in ipso actu nuptiarum significatur adamussim per ea verba « c'est « ainsi que j'ai été assuré, que j'ai été conduit à me marier quand « même ». Id est non obstante timore morbi, non obstante proposito non ducendi Mariam si eo morbo afficeretur: hoc sonat illud adverbium « quand même ». Equidem obiectum intentionis seu finis voluntatis usque idem perseverabat ducere uxorem eo morbo immunem, sed ex medici attestatione, animum subierat persuasio morbum abesse: « ma « mère revint et me déclara qu'il n'y avait pas d'inquiétude à avoir, qu'il « n'y avait là rien de sérieux »: unde dimissa actuali intentione seu proposito non ineundi contractum nisi sub certo modo, successit intentio virtualis quae « ea est - ait D'Annibale, *l. c.* - cui attentio primo initio tantum operis inest, et post (quia mens ad alia divertit) exulat..... et actualis..... vere est principium humani actus..... item virtualis quippe vere ab ipsa initium capit actus, et subinde antegressae qua coeptus fuit intentionis veluti impulsu et virtute prosequitur ». Virtualis autem intentionis vim esse irritum reddere matrimonium docet cum communi

sententia Card. Gasparri, *l. c., n. 1023:* « Omnes admittunt matrimonium esse nullum si conditio fuit actualis, nempe posita in ipso matrimonii actu, et deinde appareat non existere. Idem affirmamus tamquam certum si conditio fuit tantum virtualis, scilicet quando in actu matrimonii de ea ne verbum quidem factum est, sed apposita antea fuerat, nec revocata ». Et paullo post idem Auctor prosequitur: « evidens est matrimonium esse nullum ex defectu consensus si supponatur et conditionem veram ac proprie dictam sine qua non appositam fuisse et hanc conditionem quae de facto non fuisse revocatam: esse nullum inquam etiam in foro externo, si illa duo clare argumentis et indiciis moralem certitudinem parientibus probentur » *(l. c., n. 1024).* Idem docet Reiffenstuel *(l. VI, t. 1, n. 346 et seq.)* dicens: « Matrimonium contractum ex errore circa qualitatem validum est nisi talis qualitas actualiter vel virtualiter, interne vel externe, in conditionem esset deducta ut si quis interne ita cogitaret aut externe diceret: si es virgo, aut dives etc. volo seu intendo tecum contrahere, alias non; quia etiam tunc error circa qualitatem matrimonium invalidaret..... ratio est quia omnis contractus sub conditione honesta de praesenti initus conditione non subsistente nullus est..... coeterum ut ex defectu huius qualitatis matrimonium sit nullum requiritur, quod contrahens talem voluntatem aut intentionem conditionatam actualem vel saltem virtualem habeat: nimirum ut vel tunc quando contrahit actu habeat illam intentionem, non contrahendi, nisi hanc qualitatem habeat, vel saltem prius eam intentionem actu habuerit et per actum contrarium non revocaverit, sed virtute seu virtualiter, adhuc retineat »

Equidem virtuali intentioni locus non est si actualis fuerit revocata; sed hoc quomodo probatur? Sapientissime Pitonius, a Patronis citatus, ait voluntatem iam manifestatam et aliquam conditionem contractui apponentem non praesumi mutatam fuisse sed continuari » *(Discept. eccle., disp. 52, § 39).* Lege enim cautum est « quod quis semel voluit aut noluit, illud semper deinceps velle aut nolle intelligitur quamdiu non retractaverit voluntatem *(ex., 11-22, de probat., 1, 4, de matrim. vind., c. 3, de Bapt.)* « et qui ait mutatam fuisse voluntatem docere id debet ». *L. 241, de probat., l. 3, § 3, de Usucap.* Neque revocasse dicendus est Ioannes conditionem quia de facto coniugium iniit quamvis adhuc anxius de sponsae valetudine; nam hic status animi non excludit nec revocat appositam conditionem, sed significat Ioannem tunc dubitasse de veritate facti in conditione appositi. Ioannes amabat, sperabat, timebat; animum in diversa trahebatur; proposuerat uxorem ducere sed hanc non ducere si ozena affectam; medicus, eius familia et sponsae

parentes impellebant ut omnem depelleret timorem; hinc sponsi fidem iuravit; sed arrepto nuptiali itinere, statim ac percepit Mariam revera morbum laborare, iter abrupit, omnis affectus maritalis extinctus est.

Denique RR. PP. visum est, nonnisi sophistice posse argumentari ex valore contractuum civilium qui penes nos ineuntur, ad contractum matrimonialem. Nam contractus - matrimonium - uti docet D'Annibale, *III, n. 425:* « qua est contractus naturalis regitur tum iure naturae tum iure evangelico, ubique gentium ». Et in *nota 17* explicat: « Huic autem iuri nulli humanae potestati derogare, subrogare, abrogare datum est ». Ex adverso contractus civiles penes nos vigent potissimum ex iure civili quoad formam adeo ut sine scriptura nihil valeant et eatenus valent quatenus scriptura significantur. Quare conditiones si apponantur antequam contractus scripti ineantur, curatur ut sint completae et cum pure contrahitur in scriptis quaecumque conditio censetur revocata: si vero probatur, quod ex errore vel fraude maxima seu enormis adfuerit laesio, datur rescissio. Quae in matrimonio ne fingi quidem potest; sed hic contractus cum regatur tantummodo iure naturae, si conditio subsit, quomodocumque expressa eademque deinceps probetur, matrimonium nullum declarandum est.

Hisce omnibus perpensis:

Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores de Turno, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, decernimus, declaramus et definitive sententiamus constare de nullitate matrimonii inter Ioannem Cordier et Mariam Nicolle, seu proposito dubio respondemus: « Infirmandam esse sententiam rotalem in casu; exinde sententiam appellatam infirmamus et pro infirmata haberi decernimus et declaramus ».

In expensas vero iudiciales Ioannem Cordier condemnamus.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et Ministris Tribunalium ad quos spectat, ut executioni mandent hanc nostram sententiam et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum Canonum, et praesertim *Cap. 3, Sess. 25. De Reform.* Conc. Trid. iis adhibitis executivis et coercitivis mediis, quae magis opportuna et efficacia pro rerum adiunctis extitura sint.

Romae, in Sede Tribunalis S. R. Rotae, die 11 Augusti 1910.

Michael Lega, *Decanus*
L. ✠ S. Gustavus Persiani.
Antonius Perathoner, *Ponens.*

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

II.

CITATIO EDICTALIS

CONSTANTIEN.

NULLITATIS MATRIMONII.

Cum ex Ordinarii Constantien. informatione constet Eugeniam Berhaut, mulierem in Causa conventam, reperiri non posse, per praesens Edictum eamdem citamus ad comparendum sive per se sive per procuratorem legitime constitutum, in Sede Tribunalis S. R. Rotae, die 17 Ianuarii an. 1911 hora undecima, ad videndum subscribi infrascriptum dubium, nec non destinari diem, in qua habebitur turnus rotalis pro tractatione Causae.

Dubium: « *An constet de nullitate Matrimonii in casu* ».

Ordinarii locorum et fideles quicumque notitiam habentes de domicilio aut commorationis loco dominae conventae, curare debent, si et quatenus fieri possit, ut de hac edictali citatione moneatur.

Romae, die 28 Nov. 1910.

Ioannes Prior, *Ponens.*

Sac. Tancredes,
Notarius S. R. Rotae.

L. ✠ S.

TRIBUNAL DE LA SACRÉE ROTE ROMAINE.

Citation par Édit.

CONSTANTIEN. - NULLITÉ DE MARIAGE.

Comme, d'après l'information du Révérendissime Ordinaire de Coutances, il conste que Eugénie Berhaut, défenderesse en cette cause matrimoniale, ne peut être trouvée, Nous citoûs, par le présent édit, la même dame Eugénie Berhaut à comparaître par propre personne où par un procureur légitimement constitué au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine, le 17 Janvier, à 11 heures du matin; pour voir souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la proposition de la cause devant la Rote.

Doute: « *Conste-t-il de la nullité du mariage dans le cas présent?* »

Les Ordinaires des lieux et les fidèles ayant connaissance du domicile ou du lieu de la résidence de la dite défenderesse, doivent, dans la mesure du possible, l'avertir de la présente citation.

Rome, 28 Novembre 1910.

Ioannes Prior, *Ponent.*

Sac. Tancredes Tani,
Notaire de la S. Rote.

L. ✠ S.

SECRETARIA STATUS

EPISTOLAE.

I.

AD D. ERNESTUM BEGNI, OB PRIORA DUO VOLUMINA OPERIS "LA CHIESA NEGLI STATI UNITI D'AMERICA" BEATISSIMO PATRI OBSEQUENTER EXHIBITA.

Pregmo Signor Begni,

Quanto gradito sia stato al Santo Padre, Pio X, l'omaggio dei due primi volumi dell'opera *La Chiesa negli Stati Uniti d'America,* ben Ella lo può arguire dalla lieta accoglienza che il Medesimo, quattro anni or sono, faceva al progetto che dell'importante lavoro storico Ella stessa aveva l'onore di esporGli a viva voce. Nè poteva essere altrimenti, trattandosi di una pubblicazione che, intesa ad illustrare lo sviluppo della religione cattolica negli Stati Uniti d'America, offre ai cattolici tutti, ed in particolar modo all'Augusto loro Capo, così grande argomento di consolazione e di speranza, mostrando loro l'avvenire nel passato fecondo di una Chiesa che, come il piccolo grano di senapa del Vangelo, umile nella sua origine, è oggi addivenuta albero gigantesco, sul cui tronco, mercè lo zelo operoso dei cattolici americani, ogni anno che passa, fa germogliare nuovi rami, colla erezione di nuove diocesi e nuove parrocchie: ed ogni nuova stagione fa maturare nuovi frutti, in una più intensa e vigorosa esplicazione di vita cristiana.

La sollecita ed elegante edizione dei due primi volumi, che hanno già riscosso le più larghe simpatie ed approvazioni dell'Episcopato d'America, fa in vero onore alla studiosa attività ed all'arte squisita dei collaboratori, ai quali si deve la dovizia dei documenti riprodotti e delle artistiche illustrazioni: ed i criterî a cui, nel suo complesso, è informato il lavoro, promettono che tutta intiera la grande opera sia per rispondere pienamente all'aspettativa che di essa fa concepire la larga e generosa cooperazione d'ingegni e capitali, a cui è affidato l'arduo còmpito. Sua Santità pertanto, mentre, per mio mezzo, Le esprime il sovrano Suo compiacimento e le Sue congratulazioni, fa i migliori auguri per la felice riuscita della interessante pubblicazione, la quale nel tempo istesso che porrà sott'occhio ai lettori gli amorosi disegni della Provvidenza su i popoli d'America e la volonterosa loro corrispondenza, servirà ai me-

desimi di nobile sprone ad emularne cotanto luminosi esempi di religiosa attività.

Aggiungo ben volentieri i personali miei ringraziamenti per l'esemplare di detti volumi a me cortesemente destinato, mentre anch'io con Lei mi congratulo del ben riuscito lavoro, e passo al piacere di raffermarmi con sensi di alta stima

Della S. V. Illma

Roma, 25 Novembre 1910.

Servitore

L. ✠ S. R. Card. Merry del Val.

II.

AD V. E. LUDOVICUM HENRICUM S. R. E. CARDINALEM LUCON, ARCHIEPISCOPUM RHEMENSEM, DE CONVENTU CATHOLICORUM IN SEPTENTRIONALI GALLIA ET AD FRETUM GALLICUM FELICITER EXPLETO, GRATULATIONIS CAUSA.

Eminentissime Seigneur,

En tête des signataires de la très noble Adresse des Catholiques du Nord et du Pas-de-Calais, réunis à Lille du 7 au 13 Novembre dernier pour leur XXXVIIe Congrès, le Souverain Pontife a remarqué avec une vive satisfaction le nom de Votre Eminence et ceux de plusieurs membres de l'Episcopat francais, faisant cortége aux Vénérables Archevêques et Evêques de la Province de Cambrai. Le Saint Père a l'intime persuasion que, sous une présidence si auguste et si autorisée, les travaux du Congrès se sont une fois de plus accomplis dans la Vérité et la Charité, et que de ces assises solennelles de chrétiens zélés et convaincus seront sorties des résolutions viriles et fécondes, destinées à promouvoir efficacement les œuvres multiples, religieuses et sociales, qui font la gloire des Catholiques du Nord et la consolation de leurs Pasteurs.

Instaurare omnia in Christo: tel a été dès l'origine, et tel est plus que jamais le but que se sont proposé les hommes de cœur et de foi, dont Votre Eminence vient de saisir sur le vif l'action persévérante et infatigable.

Le Saint Père applaudit de tout cœur à des dispositions et à des actes si conformes à ses propres désirs. Heureux d'apprendre que ses enseignements et ses recommandations sont accueillis avec un empressement si joyeux et une obéissance si entière par ses fils de la Flandre et de l'Artois, Il fait les vœux les plus ardents pour que le Dieu de

toute Bonté donne à leurs efforts le succès qu'ils ambitionnent, à savoir de faire régner en tout et en tous Notre Divin Sauveur. - ***Omnia in omnibus Christus.***

A cette fin, Sa Sainteté accorde avec effusion à Votre Eminence Illme et Rme, ainsi qu'à ses Vénérés Collègues et à tous les membres du Congrès la Bénédiction apostolique.

Pour ma part, je profite bien volontiers d'une circonstance si favorable pour présenter à Votre Eminence mes respectueux hommages de profonde vénération, et, en La priant de transmettre aux Prélats et aux fidèles qui ont pris part au Congrès l'expression de mes meilleures sympathies, je baise respectueusement vos mains et j'aime à me redire

De Votre Eminence

le très humble Serviteur
R. Card. Merry del Val.

Rome, 3 Décembre 1910.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

CONGREGAZIONE ANTIPREPARATORIA.

Il giorno 13 del corrente mese di Dicembre, presso l'Emo e Rmo Signor Cardinale Girolamo Gotti, Ponente della Causa, ha avuto luogo la Congregazione Antipreparatoria dei Sacri Riti, per discutere il dubbio sopra i miracoli della Venerabile Serva di Dio, Teresa Margarita Redi, Monaca professa dell'Ordine dei Carmelitani Scalzi.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Il Santo Padre, con biglietto della Segreteria di Stato, si è degnato di nominare:

2 Dicembre 1910. — Il Rmo P. Maestro Agostino Zampini, dell'Ordine dei Romitani di S. Agostino, Provinciale per la Toscana, Suo Sacrista e Parroco dei SS. PP. AA.

La stessa Santità Sua, con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato, si è degnata di nominare:

Prelati domestici di S. S.:

24 Ottobre 1910. — Don Raffaele Chimenti, Canonico di S. Maria in Trastevere e Cancelliere Ecclesiastico del Vicariato, della diocesi di Roma.

5 Novembre 1910. — Don Giuseppe Maria Bueno de Rosa, Canonico Cantore della Chiesa Metropolitana, della diocesi Rio Ianeiro.

10 Novembre. — Don Giuseppe Scarlata, Parroco di Vallalba, della diocesi di Caltanisetta.

14 Novembre. — Don Giovanni I. Aylward, della diocesi di London (Canadà).

— Don Alberto Palotta, Rettore del Seminario della diocesi di Rimini.

17 Novembre. — Don Edoardo Stefano Fitzgerald, Parroco del SS. Rosario in Holiske, della diocesi di Springfield.

25 Novembre. — Mons. Luigi Costante Prieur, Vicario Generale della diocesi di Meaux.

— Don Alfredo Dumont, Decano del Capitolo della medesima diocesi.

26 Novembre. — Don Luigi Daelli, Direttore del giornale « L'Ordine », della diocesi di Como.

— Don Giacomo T. Saunders, Vicario Generale della diocesi di Sioux-City.

ONORIFICENZE

Il Santo Padre, con biglietto e con breve della Segreteria di Stato, si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

Ordine della Milizia Aurata:

8 Novembre 1910. — A. S. E. il Signor Enrico Fitzalan-Howard, Duca di Norfolk.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, con placca:

16 Novembre 1910. — Al Sig. Leonardo Jankowski, di Kijowiae.

La placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

28 Novembre 1910. — Al Sig. Clemente Reitmayer, dell'archidiocesi di Malines.

La Commenda con placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

22 Novembre 1910. — Al Sig. Guglielmo de Meinel, Consigliere presso il Ministero degli affari Esteri, dell'archidiocesi di Monaco (Baviera).

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

3 Novembre 1910. — Al Sig. Giacomo F. Mc. Mullen, Magistrato e membro dell'Istituto Ingegneri Civili, della diocesi di Cork (Irlanda).

8 Novembre. — Al Sig. Conte Ottocaro de Westphalen, della diocesi Leitmeritz.

21 Novembre. — Al Sig. Marcello Guillet, della diocesi di Parigi.

28 Novembre. — Al Sig. Guglielmo Marx, Consigliere presso il Tribunale superiore di Düsseldorf e Deputato al Parlamento, dell'archidiocesi di Colonia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

21 Novembre 1910. — Al Sig. Giuliano Lacour, dell' archidiocesi di Parigi.

22 Novembre. — Al Sig. Avv. Prof. Giuseppe Fornari, di Roma.

26 Novembre. — Al Sig. Giuseppe Gros, medico, della diocesi di Arras. — Al Sig. Carlo Fichaux, di Oisy-le-Verger.

30 Novembre. — Al Sig. Pietro Pedace, di Reggio Calabria.

Il Cavalierato dell' Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

4 Novembre 1910. — Al Sig. Marchese Lodovico Rigaud, Luogotenente del reggimento degli Zuavi Pontifici.

Il Cavalierato dell' Ordine di S. Silvestro Papa:

4 Novembre 1910. — Al Sig. Federico van Soest, degli Zuavi Pontifici.

14 Novembre. — Al Sig. Luigi Zaccaria, Consigliere ed Economo dell'Opera Pia delle cucine economiche, della diocesi di Padova.

22 Novembre. — Al Sig. Enrico Derix, dell'archidiocesi di Monaco (Baviera).

23 Novembre. — Al Sig. Rag. Svetonio Petrocini, dell'archidiocesi di Pisa.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

La Santità di nostro Signore, con biglietto di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, si è degnata di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

11 Novembre 1910. — Mons. Carlo Mangold, dell' archidiocesi di Monaco. (Baviera).

18 Novembre. — Mons. Paolo Albera, della diocesi di Bagnorea.

30 Novembre 1910. — Mons. Arturo Filippo Jackman, dell' archidiocesi di Westminster.

Cameriere d'onore in abito paonazzo:

11 Novembre 1910. — Mons. Bonaventura Bullich y Gasset, della diocesi di Barcellona.

Cameriere segreto di spada e cappa soprannumerario:

24 Novembre 1910. — Il Sig. Conte Carlo Olivieri di Vernier, della diocesi di Torino.

NECROLOGIO

Novembre 1910. — Mons. Ippolito Bazin, Vesc. tit. di Tacia e Vicario Apostolico del Sahara (Sudan francese).

Dicembre 1910. — Mons. Filippo Allegro, Vescovo di Albenga.

» » — Mons. Angelo Balzano, Vesc. tit. di Sura.